

1 utorak, 10.05.2005.

2 [Otvorena sednica]

3 [Optuženi je ušao u sudnicu]

4 [Svedok je ušao u sudnicu]

5 ... Početak u 09.04h

6 SUDSKI SLUŽBENIK: [simultani prevod] Ustanite, molim.

7 Međunarodni krivični sud za bivšu Jugoslaviju zasjeda.

8 Izvolite sjesti.

9 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Gospodine McCormack, Pretresnom veću
10 je drago što ste danas sa nama. S obzirom na Vaš zadatak, mislimo da biste
11 trebali da budete sa nama što je češće moguće.

12 G. McCORMACK: /nedostaje simultani prevod/

13 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Siguran sam da ćete biti od pomoći
14 Vijeću kada dođemo do poslednjih faza ovog suđenja. Hvala Vam.

15 Gospodine Nice, izvolite.

16 G. NICE: [simultani prevod] Samo trenutak, časni Sude.

17 SVEDOK: RADOVAN PAPONJAK [nastavak]

18 Unakrsno ispituje g. Nice: [nastavak]

19 [Tužilac ispituje putem prevodioca]

20 P: Imam nekoliko tema na koje želim da se vratim, a koje su bile 1998.
21 godine. Ali dajte da sada idemo odmah na 1999. godinu.

22 G. NICE: [simultani prevod] Izvinjavam se, časni Sude, jutros smo malo u
23 zakašnjenju, ali mislim da izvan ovog početnog zakašnjenja nećemo dalje da
24 remetimo raspored.

25 P: Rekli ste nam tokom glavnog svjedočenja, ne mogu da Vam citiram
26 precizno Vaše riječi, ali rekli ste nešto u smislu da je ubijanje ljudi tokom
27 obračunavanja sa teroristima bio poslednji izlaz, apsolutno poslednji izlaz. Je
28 li tako?

29 O: Otprilike tako. Cilj, cilj je uvek bio da se teroristi liše slobode

30

1 ili da se na drugi način taj problem razreši.

2 P: Ko je bio potpukovnik Blagoje Đorđević?

3 O: On je bio načelnik odeljenja policije u Sekretarijatu unutrašnjih
4 poslova Peć /Pejë/.

5 P: Molim Vas, pogledajte dokazni predmet 319, tabulator 32. Imate pred
6 sobom original. Vidite, ovo je dokument koji potiče od Đorđevića. Odobrio ga je
7 Vaš načelnik policije, Borislav Vlahović.

8 G. NICE: [simultani prevod] Gospodine Nort, molim Vas stavite na
9 grafoskop poslednju stranicu ovog dokumenta na engleskom.

10 Ništa se ne pojavljuje na grafoskopu koliko ja vidim. Hvala.

11 P: Vidimo da je to sastavio Đorđević, a ispod toga piše: "Odobrio
12 Vlahović." Ako se sada vratimo na prvu stranicu, na vrhu stranice nalazi se
13 nešto šta se odnosi na Vašu teritoriju: "U skladu sa sporazumom među članovima
14 Sekretarijata za unutrašnje poslove Đakovice /Gjakovë/ i članovima odeljenja
15 Državne bezbednosti SUP-a, Sekretarijata unutrašnjih poslova u Peći i Đakovici,
16 a na osnovu operativnih činjenica." I vidi se da se u okviru ostvarenja tog
17 plana vremena ostvarenja pretpostavlja da će doći do zasede od 15.00h do 21.00h
18 od 24. do 31. januara 1999. A cilj je: "Da se spreči kretanje terorista i da se
19 eliminišu ti", navodni, "teroristi".

20 Kako ste planirali da ih uhvatite? Šta kažete na to? Jer očigledno 1999.
21 godine nije bilo pitanje hvatanja terorista, već likvidiranje terorista. Je li
22 tako? Da li biste to mogli komentarisati?

23

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Prvo moram reći da ovaj papir koji je preda mnom nije potpisan od
2 Đorđević Blagoja, kako ste Vi naglasili. Sledeće što je da nije potpisan od
3 pukovnika Borislava Vlahovića i ja nemam predstavu o čemu se ovde radi.

4 P: Ja Vam postavljam pitanje na osnovu ovog dokaznog predmeta i molim
5 Vas da pogledate sljedeći paragraf: "Opšti zadaci: pratiti navedeni put kao i
6 ostale lokalne puteve koji idu u pravcu Jablanice /Jabllanicë/ i sela Bučane
7 /Buçan/ kako bi se na vreme primijetila gore pomenuta vozila i druga vozila koja
8 koriste teroristi i po identifikaciji tih vozila i njihovih putnika koristiti
9 koncentrisanu vatru da bi se neutralisali i eliminisali.

10 O: Ne znam. Ja ne mogu o ovom da govorim. Kažem, meni je ovaj plan
11 potpuno nepoznat. Nepoznato mi je da je taj plan sačinio, kako Vi kažete,
12 Đorđević Blagoje i da ga je odobrio pukovnik Vlahović. Dakle, ja ovo mogu
13 komentarisati, ali ne kao plan Sekretarijata unutrašnjih poslova Peć.

14 G. NICE: [simultani prevod] I na kraju, u vezi s ovim
15 dokumentom...Izvinjavam se.

16 P: Na stranici 3 na engleskom, paragraf 5: "Pripreme za izvršenje."
17 Tačno je, zar ne, gospodine Paponjak, da jedna od značajnih karakteristika tih

18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 koje opisujete kao teroriste, da su koristili kinesku municiju. Je li tačno?

2 O: Ne znam ja o čemu Vi sad govorite, ali teroristi su uglavnom
3 koristili, to je činjenica da govore... činjenice govore da su oni koristili
4 kinesku municiju. To je tačno.

5 P: Ovde vidimo kod "Priprema za izvršenje", a reč je o izvršenju zadatka
6 eliminacije OVK: "23. januara 1999. godine dvojica vođa voda i odjeljenja
7 specijalne jedinice policije će izvršiti izviđanje u tom području da bi se
8 utvrdilo mjesta zasjeda. I dvojica vođe policijskih jedinica posebne namjene će
9 obezbijediti bacače granata i municiju proizvedenu u Kini."

10 Zašto se traži da se izvršenje tog zadatka izvrši oružjem proizvedenim u
11 Kini? Da li je to bilo kako bi se bacila krivica za ono šta će se desiti na OVK,
12 ako stvari krenu pogrešnim putem?

13 O: Ovo uopšte nije zadatak koji je davat. Ovaj materijal je verovatno
14 napravljen sa tim ciljem. Ovo nije plan SUP-a Peć.

15 SUDIJA KWON: [simultani prevod] Gospodine Nice, ako biste mogli da me
16 podsjetite na koji način smo se bavili autentičnošću ovog dokumenta? Ja mislim
17 da je to deo registratora gospodina Cooa.

18 G. NICE: [simultani prevod] Tužilaštvo je to pronašlo u policijskoj
19 stanici Peć 1999. godine.

20 SUDIJA KWON: /nedostaje simultani prevod/
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Gospodine Nice, pokušavam da shvatim
2 Vaše pitanje. Da li ima dokaza da je OVK koristila oružje proizvedeno u Kini?

3 G. NICE: [simultani prevod] Pa ima mnogo dokaza koje pokazuje da je
4 oružje koje se povezuje sa OVK kineske proizvodnje. Ne mogu Vas sada uputiti
5 konkretno na dokaze, ali to mogu učiniti kasnije.

6 P: Gospodine Paponjak, još se nismo bavili suštinom optužbi protiv onih
7 u Peći koji su bili na vlasti u to vrijeme. Naime, da ste Vi i Vaše kolege
8 učestvovali u direktnom i dobro organizovanom...

9 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Gospodine Miloševiću, izvolite.

10 OPTUŽENI: Da li ja mogu da dobijem ovaj dokument koji sad gospodin Nice
11 predočava svedoku?

12 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Da, da. Molim Vas da se kopije
13 podijele i da se dostave gospodinu Miloševiću.

14 G. NICE: [simultani prevod] Nisam shvatio da nema, jer je to postojeći
15 dokazni predmet.

16 P: Vi i Vaše kolege, gospodine Paponjak, učestvovali ste u direktnom i
17 vrlo organizovanom etničkom čišćenju, organizovanom prije nego što je počelo
18 bombardovanje. Vi shvatate kakve se optužbe dižu protiv Vas?

19 O: Možda optužbe postoje, ali to nije tačno.

20 P: I Vi ste to uradili pod nadzorom i uputstvima Vaših pretpostavljenih

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 koje, u stvari, vuku korijen još... koje potiču još iz Beograda i od optuženog.
2 Mislim da je to jasno. Da li shvatate šta hoću da kažem?

3 O: Jasno je šta Vi hoćete da kažete, ali to jednostavno nije tačno.

4 P: Ja ću Vam samo u nekoliko rečenica rezimirati dokaze koje smo mi
5 čuli. Iznijeću datume. Moliću Vaše komentare. 23. marta, prema riječima svjedoka
6 Zatrićija /Zatriqi/, policajci MUP-a iz Peći su uzeli tri njegova autobusa koja
7 su kasnije korištena za prebacivanje ljudi iz grada. 25. marta, prema riječima
8 svjedoka Sokoli, on je vidio policajce iz Peći kako pale i pljačkaju kuće. Njega
9 su pretukle srpske snage. Zatim je utovaren u kamion i poslat u zatvor.

10 G. KAY: [simultani prevod] Da li bi to mogla biti pitanja, a ne govor
11 Tužilaštva, s obzirom na prirodu predmeta?

12 G. NICE: [simultani prevod] Ja mogu sad to da pretvorim u pitanje.

13 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Iznesite ta pitanja pred svedoka i
14 to pojedinačno.

15 G. NICE: [simultani prevod] Pa, uz Vašu dozvolu, pošto nema potrebe da
16 se to radi, ja sam naznačio da ću sveobuhvatno iznijeti naše dokaze, naše
17 argumente i u što kraćem vremenskom periodu, tako da svjedok shvati prirodu
18 naših dokaza.

19 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] U redu. Iznesite to zajedno.

20 G. NICE: [simultani prevod]

21 P: Dakle, gospodin Sokoli je rekao da su ga pretukli, utovarili u kamion
22 i prisilili da ode. I konačno, 27. marta, prema rečima svedoka, gospodina
23 Konaja, njega su takođe šutali nogama. Policajci su mu rekli da nema gdje da
24
25
26
27
28
29
30

1 ide osim u Crnu Goru.

2 I, dakle, to je vrlo kratak rezime nekih dokaza koji su izneseni. I
3 želio bih da znam da li Vi, gospodine Paponjak, dozvoljavate tu mogućnost da su
4 policajci u Vašem gradu činili takve stvari.

5 O: Ni slučajno.

6 P: Ponekad je moguće da u policijskim snagama postoje "divlji elementi"
7 koji rade takve stvari. Da li je moguće da su barem postojali takvi "divlji
8 elementi" koji su pokušavali da prisile kosovske Albance da napuste Peć?

9 O: Kakvi "divlji elementi" u policiji? Ja sam s tim ljudima radio
10 godinama. Ja ih poznajem. Da je bilo "divljih elemenata", verovatno bi bili
11 eliminisani iz policije na način kako je to propisano disciplinskim merama.
12 "Divljih elemenata" u policiji nije bilo. To šta je izneo taj gospodin da su mu
13 policajci oduzeli tri autobusa, on verovatno zna koji su to policajci i naveo je
14 koji su. Onda ćemo tačno moći da znamo jesu li to "divlji elementi", jesu li
15 policajci, na koji način mu je to oduzeto i šta je bilo s tim autobusima. On je
16 sigurno poznavao svakog policajca u Peći, jer nas nije bilo mnogo.

17 P: U redu.

18 O: U Optužnici, u tome šta Vi navodite, stalno se govori "neki
19 policajci" ili "neke snage", a oni nas sve znaju po imenu, po imenu i prezimenu
20 i ostalim karakteristikama. On zna ko su ti policajci bili, ako su bili, po
21 imenu i prezimenu i onda ćemo lako doći do istine.

22 P: Doći ćemo na to kasnije, verovatno za par trenutaka. Dakle, policajci
23 nisu pomjerali kosovske Albance. A da li je sredinom ili krajem marta ili

24

25

26

27

28

29

30

1 početkom aprila došlo do organizovanog pokreta stanovništva koje bi organizovale
2 bilo koje snage, policija ili vojska?

3 O: Ne.

4 P: Vidite, Vi ste opisali pokret ljudi krajem marta i zbrku do koje je
5 došlo u centru Peći dok ste se Vi bavili saobraćajem i nešto šta je, u stvari,
6 na žalost, izgledalo kao kaos. Da li je to tačno?

7 O: Tako je. Bilo je jedno stanje sa dosta nereda, odnosno zagušenje na
8 putevima u saobraćaju. To je tačno.

9 P: Možete biste bili ljubazni onda da pogledate dokazni predmet 319,
10 tabulator 36. I ako mogu to reći, to nije dokument koji bi trebao Vas da
11 iznenadi, jer je objavljen. To je javni materijal koji je dostupan svima od
12 2001. godine.

13 Ovo je naređenje, gospodine Paponjak. Gospodine Nort, molim Vas da
14 pokažete poslednju stranicu tog dokumenta. Potpisao ga je pukovnik Duško Antić.
15 A sada molim da se vratimo na prvu stranicu.

16 Datum je 30. mart 1999. godine, gospodine Paponjak. I u njemu piše
17 sledeće: "Na osnovu naređenja Vrhovne komande o proglašavanju ratnog stanja i
18 pokretima djela stanovništva izvan zone odgovornosti VO Peć..."

19 Možete li nam reći šta je "pokret dela stanovništva izvan zone
20 odgovornosti"? Šta to znači, pošto ste nam rekli da nije bilo organizovanog
21 pokreta stanovništva od strane bilo koje snage?

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Svakome ko se bavi vojnim i policijskim poslovima jasno je šta ovo
2 znači.

3 Za vreme ratnog stanja očekuju se borbena dejstva. Znači, iz zone
4 odgovornosti se mora preseliti stanovništvo da bi se zaštitili njihovi životi u
5 slučaju borbenih dejstava. Dakle, na položajima za odbranu ne mogu se nalaziti
6 civili.

7 P: Gospodine Paponjak, zar Vam nisam dao adekvatnu mogućnost u
8 poslednjem i pretposlednjem pitanju da nam kažete da li je bilo ikakvog
9 organizovanog pokreta stanovništva? Zar Vam nisam dao priliku da nam to tada
10 ispričate tada?

11 O: Vi ste to pitali u smislu stvaranja onih kolona i onog šta je bilo, a
12 ne u smislu mera koje rade... radi vojska i policija. Ovo je potpuno normalan
13 zahvat koji se u svim državama radi, u svim državama u kojima ima ratno stanje.
14 Tamo gde se očekuju ratna dejstva, gde se postavljaju položaji za odbranu, iz te
15 zone se izmešta stanovništvo. Ono se ne iseljava nigde, nego se preseljava na
16 lokacije koje su bezbedne. I to se radi svugde.

17 P: Ja sam Vas vrlo jasno pitao da li je sredinom, krajem marta i
18 početkom aprila bilo organizovanog pokreta bilo kog djela stanovništva i da li
19 je to organizovala bilo koja snaga, vojska ili policija. I Vi ste rekli "ne".

20 Gospodine Paponjak, ovaj dokument pokazuje da Vi lažete i lagali ste
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 tokom celog svedočenja na ovom Sudu, je li tako?

2 O: Ma ja razumem Vašu želju da to kažete. Ali o tome nema govora i to je
3 jasno svima koji nas slušaju. Ja nisam lagao ni u jednom momentu, ni u jednom
4 momentu, gospodine. Ja razumem da Vi imate takvu želju da to stavite u usta
5 nekom.

6 P: Koliko hiljada kosovskih Albanaca, po Vašoj proceni, je dobrovoljno
7 napustilo svoje domove, između, recimo, kraja marta i juna 1999. godine, koliko
8 hiljada?

9 O: Ne znam. Ja se nisam bavio takvim procenama.

10 P: Koliko je bilo stanovnika u Peći prije sukoba? Vi ste policajac,
11 mogli biste to znati.

12 O: Mogao bih znati da su oni učestvovali na popisu. Al' Albanci nisu
13 učestvovali na popisu i onda nemamo takve podatke.

14 P: Shvatam. Dakle nemate nikakvu predstavu o tome koliko je bilo ljudi
15 među kojima ste Vi obavljali policijske funkcije? Da li su to bile stotine,
16 nekoliko stotina, hiljade, nekoliko hiljada, 5.000? Recite nam približno.

17 O: Ako mislite na procene broja stanovnika ukupno, neke naše procene ili
18 moje lične procene, ja Vam to mogu izneti, ali tačne podatke, ne mogu, ali to ne
19 može niko. Procene su različite.

20 SUDIJA BONOMY: [simultani prevod] Gospodine Paponjak, prije nego što
21 napustimo ovaj dokument, recite nam da li Vi tvrdite da nijedan dio stanovništva
22 nije iseljen iz zone odgovornosti VO Peć. Ili kažete da je došlo do trenutka
23 kada je jedan deo stanovništva iseljen?

24 SVEDOK: Ja ne mogu da tvrdim ni jedno ni drugo. Pretpostavljam da su svi
25 stanovnici, i Srbi i Albanci, premešteni iz svi... sa svih položaja koje je

26

27

28

29

30

1 zauzela Vojska Jugoslavije ili pripadnici MUP-a Srbije. Dakle, na mestima na
2 koje... koje je trebalo po planu da se postave položaje i da se lociraju ljudi
3 sa naoružanjem, odbrambeni položaji da budu, iz tih mesta je premeštano
4 stanovništvo u cilju zaštite njihovih života u slučaju da dođe /?do/ borbenih
5 dej... dejstava, da ne stradaju civili. Znači ne radi se tu ni o...

6 SUDIJA BONOMY: [simultani prevod] Bojim se da nisam shvatio Vaš odgovor.
7 Zar Vi niste bili u takvoj poziciji, sa takvom odgovornošću, da biste znali, na
8 jedan ili drugi način, da li je ikada izvršeno ovo naređenje?

9 SVEDOK: Takve mere su preduzimali komandanti i komandiri jedinica. Zato
10 ja nisam bio u poziciji da ja to znam. Svaki komandir ili komandant koji uređuje
11 svoj položaj, on preduzima te mere. Iz tih razloga pretpostavljam da je to
12 izvršeno. Kad raspoređuje ljudstvo, kad utvrđuje položaje, kopa rovove i ostalo,
13 komandant ili komandir jedinice preduzima te mere ako ima stanovništva tu u
14 blizini, da ih premesti, da im kaže "moraćete da pređete na neku drugu lokaciju"
15 i da se odredi koja je to bezbedna lokacija. A moja uloga i moji poslovi tad su
16 bili sasvim drugačiji. Ja čak ni ne znam gde su bili locirani položaji.

17 SUDIJA BONOMY: [simultani prevod] Žao mi je, ne želim da uzmem previše
18 vremena, ali zaista ne shvatam taj odgovor, jer ovo naređenje nalaže
19 premještanje dijela stanovništva izvan zone odgovornosti VO Peć. Nije to
20 pomjeranje samo na neku kratku udaljenost. To je premještanje iz Vaše zone
21 odgovornosti. Zar niste znali da se to dešavalo?

22
23
24
25
26
27
28
29
30

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

Prazna stranica umetnuta radi usklađivanja numeracije stranica.

1 SVEDOK: Ovde stoji "preseljenja", a ne "iseljenja". Kaže: "...te
2 preseljenja dela stanovništva." Ja ne znam kako je prevedeno u materijalu koji
3 imate ispred Vas.

4 SUDIJA BONOMY: [simultani prevod] Nema potrebe da sada raspravljamo o
5 samom izrazu, ali zar nemate u verziji na srpskom "izvan zone odgovornosti VO
6 Peć"?

7 SVEDOK: Ne. Stoji: "Te preseljenja dela stanovništva iz zone
8 odgovornosti", ne izvan. Ja bih molio da se to prevede doslovno. Znači to je
9 samo premeštanje stanovništva te zone.

10 SUDIJA BONOMY: [simultani prevod] U čemu je razlika između "iz" i
11 "izvan"? To je isto.

12 SVEDOK: Ne, ne. Nije isto. Odnosi se, znači, na stanovništvo te zone.
13 Znači preseljenje stanovništva te zone, ne izvan, nego to je termin kojim se
14 označava stanovništvo te zone i preseljenje znači premeštanje u okviru zone, a
15 iseljenje bi značilo pr... znači izmeštanje stanovništva izvan zone, iseljenje.
16 Naime, premeštanje bi značilo u okviru ove prostorije da se neko premesti s
17 jednog mesta na drugo, a iseljenje bi značilo da on mora da napusti prostoriju.

18 SUDIJA BONOMY: [simultani prevod] Da, ali preseljenje nekoga iz ove sobe
19 bi značilo premjestiti osobu iz ove sobe izvan sobe.

20 SVEDOK: Ne. To je...

21 SUDIJA BONOMY: [simultani prevod] To će za mene ostati misterija u ovom
22 trenutku.

23 SUDIJA KWON: [simultani prevod] VO je vojna organizacija, "vojni okrug"?

24 G. NICE: [simultani prevod] U pravu ste, časni Sude.

25 P: Gospodine Paponjak, čuli ste me kako sam rezimirao dokaze nekoliko
26 svedoka. Bilo je i drugih svedoka koji su rekli da su bili prisiljeni da napuste
27 Peć. U svetlu odgovora koji ste dali uvaženom sudiji, da li to ima smisla u

28

29

30

1 svjetlu onoga što bi bila istinita i poštena priča? Ili su oni potpuno u krivu
2 ili ste Vi potpuno u krivu. Da li prihvatate to?

3 O: Ne prihvatam.

4 P: Dakle, nema prostora za to da su oni načinili iskrenu grešku misleći
5 da ih isteruju ili misleći da su im kuće spaljene i to od strane policije, ili
6 da su recimo mislili da su morali da odu, a ukoliko ne bi otišli da bi bili
7 ubijeni? Sad tu nema mesta za neku opštu grešku, zar ne? Ili su oni u krivu ili
8 ste Vi u krivu.

9 O: Ja znam da sam ja u pravu, a ne znam ja šta su oni mislili ili zbog
10 čega su tako postupali.

11 P: Postoje dva problema u vezi sa Vama. Radi se o tome da Vaši odgovori
12 meni i Vaši odgovori sudiji Bonomyju jednostavno se ne odnose na činjenice, jer
13 kada Vam je bilo postavljeno konkretno pitanje da li je bilo bilo kakvog
14 organizovanog pomeranja nekog dela stanovništva putem sile, Vi ste odgovorili
15 "ne", a onda je Vaš poslednji odgovor sam po sebi neistinit, stoga laž.

16 O: Ne, ne. Ni ovde se ne radi o pomeranju putem sile, nego se radi o
17 organizovanju upravo u cilju zaštite tih ljudi, o pomeranju sa mesta gde oni
18 mogu biti ugroženi.

19 P: U redu. Recite nam ovo: budući da ste Vi mogli da pomognete optuženom
20 u ovoj sudnici, rekli ste da je s vremena na vreme dolazilo do nekih ispada, da
21 je na ljude prilikom pokušaja bekstva... da je na njih pucano i tako dalje.
22 Međutim, čuli smo jako puno dokaza o tome kako su ljudi kada su bili prisiljeni

23
24
25
26
27
28
29
30

1 da napuste teritoriju, da odu za Albaniju, da su morali da ostave svoje lične
2 karte. Kada su odlazili za Albaniju ili ponekad čak i za Makedoniju. E sada,
3 koji bi bio razlog za policiju da uzimaju lične dokumente od kosovskih Albanaca
4 koji su napuštali teritoriju? Da li je to bila kao neka vrsta suvenira ili
5 poklona? Recite nam koji je bio razlog za tako nešto, gospodine Paponjak.

6 O: Pa Vi ste sad naveli jednu čitavu priču koju je teško pratiti. Prvo
7 ste pričali o tome da sam ja pomagao optuženom, govoreći kako su ljudi
8 sprečavani u bekstvu pucanjem, pa ste onda došli na oduzimanja dokumenata.

9 P: Možete li, molim Vas, da odgovorite na moje pitanje, umesto da
10 pokušavate da dobijete na vremenu iznoseći komentar. Gospodine Paponjak,
11 sačekajte.

12 Vi već godinama znate za ovu Optužnicu, zar ne?

13 O: Vi ćete na svako direktno pitanje dobiti direktan odgovor. Ako u
14 Vašem pitanju, odnosno u Vašim pitanjima...

15 P: Da, Vi ste znali za ovu Optužnicu godinama, zar ne? Znali ste za
16 Optužnicu. Vi ste spominjali Optužnicu u jednom od Vaših dokumenata koje ste Vi
17 potpisali. Dakle, Vi ste znali za ovu Optužnicu godinama. Da ili ne?

18 O: To nije sporno. Optužnica postoji, ja ne znam, više godina...

19 P: Vi ste godinama znali, kao i svi drugi koji su bili zainteresovani za
20 taj sukob. Dakle, Vi ste znali da je tvrdnja da su Srbi izbacili kosovske
21 Albance iz njihove zemlje? Vi ste to znali. Znali ste to godinama.

22 O: Za tvrdnju da.

23 P: U redu. I Vi ste znali, naravno, budući da ste Vi pogledali Optužnicu

24

25

26

27

28

29

30

1 ili je neko iz Vašeg tima pogledao, a takođe ste čuli i svedočenja pripremajući
2 se za ovaj Predmet, Vi ste znali da je jedan od glavnih navoda, budući da je to
3 važan deo dokaznog predmeta jeste da su kosovski Albanci bili naterani od strane
4 policije i vojske da predaju svoja lična dokumenta, takođe i registarske tablice
5 i tako dalje. Vama je to bilo poznato, zar ne? To ste znali.

6 O: Kakve to veze ima sa mojim svedočenjem?

7 P: Ne. Odgovorite na pitanje, jer Vi svedočite ovde, sada. Vi ste to
8 znali.

9 O: Da, ali ja ne mogu znati o tim navodima ništa.

10 P: U redu. U redu. Sledeće pitanje za Vas, gospodine Paponjak. Kad Vam
11 ja postavim jedno veoma jednostavno pitanje da date objašnjenje za nešto šta ste
12 znali, za šta ste znali godinama, zašto onda pokušavate da dobijete na vremenu
13 jednim dugim, dugim odgovorom i komentarom? Ja želim da Vi kažete ovim sudijama
14 koji je bio mogući razlog zbog čega su kosovski Albanci morali da predaju ili
15 zbog čega su im oduzeta dokumenta, lična dokumenta? Molim Vas da sad odgovorite
16 na to pitanje.

17 O: Ja ne znam ni da su im oduzeta. Ja nemam nikakve veze sa Prizrenom,
18 kako se to navodi. Vi meni pokušavate sada da stavite to da ja znam o tome i da
19 komentarišem nešto šta ne znam.

20 P: Istina je i takođe je očigledno: uprkos tome što ste znali za sve ove
21 tvrdnje godinama, Vaši dokumenti za koje ja tvrdim da su sramotni, ti dokumenti
22 ne pokazuju da je sprovedena bilo kakva istraga u vezi s ovim tvrdnjama, zar ne?

23 O: To nije u nadležnosti SUP-a Peć. Mi ne možemo ni da ispituujemo nešto
24
25
26
27
28
29
30

1 šta se navodno dešavalo na nekom drugom području.

2 P: Zar ne mislite možda da ima pomalo birokratskog tona u Vašem
3 odgovoru? Zar nemate barem malo mašte ili zar ne znate baš ništa o tome šta se
4 dešavalo izvan područja Vašeg SUP-a, Vaše nadležnosti?

5 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Svedok je odgovorio na pitanje.
6 Krenite dalje.

7 G. NICE: [simultani prevod]

8 P: Recite nam sledeće: zašto je Zoran Aleksić napustio teritoriju bivše
9 Jugoslavije?

10 O: Nije mi poznato.

11 P: Vi sigurno znate ko je on, zar ne? Zar ne?

12 O: Ja ne znam koji Zoran Aleksić. Ako mislite na... Da se prisetim.
13 Zoran Aleksić je bio jedan od naših radnika. Po imenu i prezimenu imali smo
14 Zorana Aleksića.

15 P: Da, imali ste. Ako su svi stanovnici Peći poznavali sve policajce,
16 onda su sigurno svi policajci morali da poznaju kolege policajce, a Zoran
17 Aleksić je samo jedan od njih. On se takođe spominje u tabulatoru 20.2. Molim da
18 se to stavi na grafoskop. Evo daću Vam moj primerak, tek toliko da se vidi da je
19 njegov potpis tu. On je potpisao jedan od dokumenata. Ne znam šta stoji u tom
20 dokumentu, nemamo prevod, ali to nije ni bitno.

21 Da li je on bio kapetan?

22 O: /nečujno/
23
24
25
26
27
28
29
30

1 P: Da li se on zajedno sa Vama preselio sa Kosova u Kragujevac ili je on
2 bio raspoređen negde drugde u bivšoj Jugoslaviji?

3 O: Ja se ne sećam sad šta je sa njim bilo, gde je bio raspoređen. On je
4 iz odeljenja kriminalističke policije.

5 P: A kada ste saznali za to da je on napustio teritoriju? Radi se o
6 malom području i pretpostavka je da se policajci poznaju, tako da pretpostavljam
7 da možete barem nešto da nam kažete o tome.

8 O: Bojim se da će odgovor opet biti malo duži. Sekretarijat unutrašnjih
9 poslova Peć je imao 800 radnika koji su organizovani po odelenjima. U okviru
10 odeljenja postoje načelnici odeljenja i šefovi odseka i oni vode računa o
11 pojedinačnim radnicima. Dakle, to odeljenje kriminalističke policije je takođe
12 brojno. Ima više odseka, najmanje tri. Ima šefove odseka i načelnike odeljenja.

13 Ja, dakle, kao načelnik Sekretarijata, retko sam u situaciji da znam o
14 sudbini ili o životu svakog pojedinca, osim ako se to istakne negde kao neki
15 problem. Ako je sve redovno, ja onda nemam nikakvih saznanja. Dakle, u okviru
16 ovog preseljenja sa područja Peći, stanje je bilo dosta haotično. Mi smo
17 nekoliko meseci morali da se organizujemo dok ne nađemo lokaciju na kojoj ćemo
18 raditi, dok ljudi ne obezbede nekakav smeštaj kod rodbine ili kod prijatelja ili
19 neku mogućnost da preživljavaju i onda se, kako se ko snašao, javljao u taj
20 izmeštenu... izmeštenu Sekretarijat unutrašnjih poslova Peć u Kragujevcu. Ja,
21 dakle, ne bih ni slučajno mogao da znam sve detalje...

22 P: Ne vidim na koji nam način sada pružate informaciju o Zoranu
23 Aleksiću, jer to je ono šta mene sada interesuje.

24

25

26

27

28

29

30

1 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Doći će do toga. Gospodine Paponjak,
2 Vi ćete doći sada do toga, zar ne?

3 SVEDOK: Da. Ja, ja n... ja ne mogu da pružim informaciju isto tako ni o
4 stotinama drugih radnika, jer ja nisam vodio računa o svi... o svakom pojedincu.
5 Ja sam se bavio organizacijom tih novih uslova rada. A o tome kako se ko
6 smestio, koliko radnika se već javilo, su me izveštavali načelnici odeljenja.

7 Dakle, ja o kapetanu Zoranu Aleksića... Aleksiću znam slučajno da se on
8 smestio u Čačak i da je u Čačku živeo. Ali to je više po privatnoj liniji, zato
9 što sam i ja Čačanin, odnosno u Čačku živeo dosta života.

10 P: Recite nam šta ste saznali o njemu i šta ste saznali o daljem
11 njegovom putovanju, dakle, nakon Čačka.

12 O: Dakle, znam da je živeo u Čačku, da mu je i otac isto tako živeo
13 tamo, jer sam posetio oca kući, obilazio sam taj narod. I znam da je on u jednom
14 momentu napustio službu i da se odselio iz Čačka...

15 P: Da li je on napustio službu, gospodine Paponjak, zato što je hteo da
16 ispriča istinu u vezi sa policajcima u Peći i da mu se u stvari pretilo?

17 O: Ko mu je pretio?

18 P: Drugi srpski policajci.

19 O: Zoran Aleksić je bio u normalnim, jako dobrim odnosima sa mnom. On mi
20 to nikad nije izneo.

21 P: Pređimo sad na jednu drugu temu. Početkom juna 1999. godine Vi ste i
22 dalje bili na službi u Peći, zar ne?

23

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Da.

2 P: Ukoliko je postojala određena operacija u Peći početkom juna 1999.
3 godine da se iskopaju tela ljudi koje su ubili Srbi u periodu između marta i
4 juna meseca, a u koju je bila uključena policija, Vi biste za tako nešto znali,
5 zar ne? Zar ne?

6 O: Verovatno bih znao.

7 P: Da. A recite sad sudijama kada se to desilo.

8 O: Ja ne znam ni da se desilo. Vi pokušavate sada da mi... kao desilo
9 se.

10 P: Ja ću Vam reći da su barem sledeći ljudi bili uključeni u to: Vaš
11 pretpostavljeni Boro Vlahović, zatim čovek po imenu Bato Bulatović, zatim Zoran
12 Stanišić...

13 PREVODILAC: I još jedno ime koje prevodilac nije uspeo da razume.

14 G. NICE: [simultani prevod]

15 P: ... Oni i mnogi drugi su bili uključeni, bez ikakve sumnje, u
16 iskopavanju leševa i daljem transportovanju tih leševa u Batajnicu. Vi ste za to
17 znali i Vi ste bili uključeni u to. A sad Vas molim da sudijama iznesete malo
18 više detalja o tome.

19 O: Dobro. Mogli ste reći da sam ih ja i otkopavao. Niti sam učestvovao u
20 tome niti je nešto tako bilo.

21 P: Možemo li onda pretpostaviti da ako uskoro bude dokaza o tome, koji
22 će dokazati da su ta tela bila iskopana u vreme kada sam ja rekao i to uz pomoć
23 saobraćajne policije, da bi to onda bilo nešto šta ste Vi znali?

24 O: Ja ne mogu tako reći... tako nešto reći, jer to nije bilo... Ja o
25 tome nisam ništa znao, a još manje da sam u tome učestvovao.

26

27

28

29

30

1 P: A šta Vi kažete, koliko kosovskih Albanaca su ubile srpske snage
2 tokom kampanje bombardovanja između marta i juna 1999. godine?

3 O: Pa, već sam više puta rekao da srpske snage nisu ubijale kosovske
4 Albance.

5 P: Niti jedan jedini kosovski Albanac nije ubijen?

6 O: Meni nije poznato.

7 P: U redu. Neću Vam uzeti previše vremena u vezi sa tim, niti vremena
8 Sudu, ali molim da se prikaže još jedna fotografija iz knjige "Po naređenju" u
9 kojoj, kao što sam juče rekao, se navodi da postoji dobra dokumentacija o
10 krivičnim delima etničkog čišćenja u Peći.

11 Pogledajte ovu fotografiju, molim Vas. A ja ću polako pročitati legendu
12 kako biste mogli da pratite: "Svedoci su identifikovali čoveka s desne strane
13 kao Nebojšu Minića, poznatog pod nadimkom 'Mrtvi'. On je bio uključen u ubijanje
14 šest članova jedne porodice u Peći 12. juna. S leve strane nalazi se Vidimir
15 Šalipur, policajac iz Peći za koga se tvrdi da je bio na čelu bande 'Munja', a
16 ubijen je od strane OVK 8. aprila 1999. godine. Datum i lokacija na kojoj je
17 sačinjena ova fotografija nisu poznati."

18 Da li Vi kao policajac niste ništa znali o Nebojši Miniću čiju sliku
19 vidimo na ovoj stranici i čiji se detalji navode tu? Dakle, Vi ništa o njemu
20 niste znali tokom čitavog tog perioda?

21 O: Ja poznajem Vidomira Šalipura koji je ovde na fotografiji. Drugo lice
22 ne... ne poznajem.

23

24

25

26

27

28

29

30

1 P: Da li je tačno da je Vidomir Šalipur bio na čelu neke bande koja se
2 zvala "Munje"? Radilo se, u stvari, o paravojnoj jednoj grupi.

3 O: Ja što sam rekao da se radi o policajcu Vidomiru Šalipuru i ja ne
4 znam kakvu Vi bandu pominjete onda u vezi policajca.

5 P: U redu. Dakle, nije bilo nikakvih istraga u vezi s ovim navodima koji
6 se nalaze u jednom javnom dokumentu. Dakle, Vaše policijske snage u egzilu nisu
7 sprovele nikakvu istragu u vezi sa tim, zar ne?

8 O: Mi nismo imali nikakvu prijavu, niti nikakvo saznanje o tome. Ja ne
9 znam odakle ovaj materijal, da li i kako je ova fotografija uopšte napravljena.

10 P: Hvala Vam. Mi smo čuli svedočenje komesara za izbeglice Ujedinjenih
11 nacija da je 12. aprila otprilike nekih 3.600 Albanaca iz Istoka /Istog/ i
12 drugih opština, da su te izbeglice stigle u Crnu Goru. Vi ste govorili o haosu u
13 centru grada, kada ste upravljali saobraćajem ili šta god da ste radili tamo. No
14 da li Vam se čini razumnim da bi 3.000 ljudi iz opštine Istok stigle do Crne
15 Gore 12. aprila?

16 O: Kako da li mi se čini razumnim?

17 P: Pa mi moramo da shvatimo šta ste Vi radili i, koliko sam ja shvatio,
18 oprostite ako sam krivo shvatio, Vi ste u gradu pokušavali šta ste mogli da
19 uradite kako biste kontrolisali saobraćaj i kako biste pomogli ljudima da se
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 kreću cestama. Dakle, Vi kao iskusni policajac sigurno ste imali neku predodžbu
2 o tome o kojem broju ljudi se tu radilo. Dakle, da li Vi mislite da je 12.000
3 ljudi moglo da stigne do Crne Gore 12. aprila?

4 O: Zašto ne bi moglo da stigne?

5 P: I još 2.000 njih koji su otišli u Crnu Goru. Da li Vam se to čini
6 logičnim na osnovu onoga šta ste Vi videli?

7 O: Pravac prema Crnoj Gori je bio zagušen stalno, zato što se radi o
8 usponu. To je, ide se preko prevoja Kula. Kretanje je jako usporeno. Kretali su
9 se ljudi i traktorima i zaprežnim vozilima i peške i ta saobraćajnica je bila
10 zagušena dosta. Bilo je gužve, ali se kretalo.

11 P: Dao sam Vam priliku da odgovorite na to pitanje, a sada ću se vratiti
12 na jedan događaj iz 1998. godine. Kao što sam rekao, u tabulatoru 1.4, dakle u
13 tom dokumentu koji smo juče pogledali, videli smo nešto u vezi sa incidentom
14 Saljihaj. Vi ste nam ukazali na broj u tom tabulatoru i to mislim da se radilo o
15 broju 56, ali možda Vi možete da me podsetite pod kojim brojem se spominje
16 Saljihaj.

17 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Gospodine Miloševiću, izvolite.

18 OPTUŽENI: Broj je 59.

19 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] 59, u redu.

20 G. NICE: [simultani prevod]

21 P: Budite tako ljubazni, budući da ste sada našli paragraf 59. Molim da
22 se stavi ovaj dokument na grafoskop i molim Vas da ga pročitate naglas, jer to
23 je jedini način da saznamo šta ste, u stvari, tu napisali. Molim Vas da
24 pročitate.

25

26

27

28

29

30

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

Prazna stranica umetnuta radi usklađivanja numeracije stranica.

1 O: Radi se o događaju u mestu Sušica /Shushicë/, opština Istok, 9.
2 avgusta 1998. godine: "Dana 9. avgusta 1998. godine oko 6 časova, izvršen je
3 teroristički napad na policijsku patrolu Ministarstva unutrašnjih poslova
4 Republike Srbije u selu Sušica, opština Istok. Pripadnici policije su odgovorili
5 na vatru i tom prilikom lišili su života osam pripadnika OVK, i to: Saljihaj
6 Šaban /Shaban Salihaj/, Hiseni Abedin /Hyseni Abedin/, Miljazim Isa /Milazim
7 Isa/, Hiseniju Arbena /Hyseni Arben/ i Gaši Nazmija /Gashi Nazmi/ koji su u
8 periodu od maja do avgusta 1998. godine vršili terorističke napade na građane i
9 pripadnike Ministarstva unutrašnjih poslova na tom području. Uviđaj je izvršen
10 od strane istražnog sudije Okružnog suda u Peći, Čađenović Veselina. Izvršen je
11 spoljni pregled leševa od strane doktora Cvijović Milivoja. Leš je predat
12 porodici radi sahrane po nalogu istražnog sudije. Podnet je izveštaj, KU broj
13 270/98, 291 i DR/98 okružnom javnom tužiocu Peć. U prilogu: Predmet sa spisima
14 broj A/3-59."

15 P: I to je to. Da li imamo taj predmet, taj spis danas ovde?

16 O: Danas ovde nemamo. Iza ovih ovakvih kratkih izveštaja stoje predmeti
17 u arhivi. Tih predmeta možda ima hiljadu i nešto.

18 P: Ovaj Vaš kratki izveštaj, dakle na koji se Vi oslanjate u ovom
19 dokumentu, tu ne stoji koji je od ovih terorista, navodnih terorista, imao 75
20 godina. Možete li Vi to da nam kažete?

21 O: Ja ne poznajem nijednog, ali u predmetu ima i zapisnik o uviđaju i
22 razne druge beleške.

23

24

25

26

27

28

29

30

1 P: Ja ću Vam reći da je jedan od njih imao 16 godina. Ne možete to
2 negirati, zar ne? Nemate nikakav materijal da biste podržali ovaj Vaš kratki
3 rezime.

4 O: Materijal ima. Nema ovde, ali materijal postoji; možete ga dobiti.

5 P: Takođe mogu da Vam tvrdim, jer je to u jednom drugom dokumentu, da je
6 jedna od žena oteta i nakon što je ubijena, njeno tijelo je nađeno nekoliko dana
7 kasnije. To nije bio napad na teroriste. Ako je tu i bio jedan pripadnik OVK, tu
8 je bila riječ o osveti koju je izvela policija iz Vaše policijske stanice. Ko je
9 vodio napad na te takozvane teroriste? Jeste to bili Vi?

10 O: Prvo, nije oteta nijedna žena i nije ubijena. Drugo, ne radi se o
11 napadu na...

12 P: Kako to znate? Kako to znate?

13 O: Iz službenih dokumenata. Iz zapisnika o uviđaju istražnog sudije i iz
14 ostalih službenih beleški.

15 P: Da li je to jedan od predmeta koji ste pažljivo Vi pregledali ili ste
16 to prepustili timu? Da li Vi o tome znate lično, gospodine Paponjak? Koja je od
17 te dvije situacije?

18 O: Gledao sam video traku sa uviđaja.

19 P: A da li se to pojavljuje u dokumentaciji, da je jedan od njih imao 16
20 godina, a drugi 75? Da li se pojavljuju zaklani ljudi?

21 O: Ne, ja se toga ne sećam.

22 P: Ničega se ne sjećate što je neprijatno, je li tako? To ja tvrdim. To
23
24
25
26
27
28
29
30

1 je Vaše svjedočenje. Uvijek imate alibi za sve šta je neprijatno. Da li je to
2 realnost Vašeg iskaza?

3 O: To što ste rekli nije tačno. Neprijatni su i momenti koje smo gledali
4 ovde, a odlično ih se sećam zato što sam bio na licu mesta. Dakle, one scene
5 koje smo ovde gledali na video materijalu su isto tako neprijatne, ali ja to ne
6 negiram.

7 P: Da onda pogledamo te scene. Da pogledamo "Dubravu", da se podsjetimo
8 da su dokumenti o "Dubravi" tabulator 8, a materijal koji to potkrepljuje je
9 nešto dalje u tabulatoru 46.

10 G. NICE: [simultani prevod] Ako Vijeće zanima, to je dosije 7, pa može
11 da pogleda šta se tamo nalazi.

12 P: Zamoliću gospođicu Diklić da nam emituje traku o "Dubravi" koju je
13 ponudio optuženi i to dio tog snimka. Ja ću iznijeti neke tvrdnje dok se bude
14 emitovala ova traka, a onda ću postaviti svjedoku pitanja na kraju tog snimka.
15 Gospodine Paponjak, Vi tvrdite da nije sporno ili Vi prihvatate da nije sporno
16 da je NATO bombardovao zatvor 19. maja, je li tako?

17 O: Da, to nije sporno.

18 P: Vi shvatate da je NATO redovno tvrdio, bilo putem svedoka ili na
19 drugi način, da je zatvor "Dubrava" korišten kao vojna ili policijska ili baza
20 specijalne policije u periodu koji je prethodio sukobu i tokom sukoba. Vi
21 shvatate da se to tvrdi?

22 O: Moguće je da se tvrdi. Ja to ne znam, ali sigurno je da to nije
23
24
25
26
27
28
29
30

1 bilo i najverovatnije su to teroristi podmetnuli NATO-u.

2 P: Vi shvatate da ste nam Vi već rekli da nikada niste bili u zatvoru
3 "Dubrava" prije Vaše posjete 19-og. Prema tome, Vi nemate lična saznanja za što
4 je korišten taj zatvorski objekat, je li tako?

5 O: Pa, ja nisam vršio inspekciju u tom zatvoru, ali je sigurno da mi
6 tamo nismo imali naše snage.

7 P: Dakle, bilo koji svjedok koji je rekao da su bile snage koje su
8 djelovale iz tog zatvora ili iz blizine zatvora je potpuno u krivu, je li tako?

9 O: Verovatno.

10 [Gleda se video-snimak]

11 G. NICE: [simultani prevod] Prva traka koju ćemo prikazati na sistemu
12 *Sanction*, časni Sude...

13 P: Odnosno, prvi dio trake odnosi se na 19. maj Na sistemu *Sanction*.
14 Samo da provjerim da li to funkcioniše. Da li imate pred sobom to?

15 P: I ono šta vidimo tu, riječ je, izgleda, o adekvatnom dokumentu koji
16 pokazuje da su tijela adekvatno obilježena. Na snimku postoji datum i vrijeme.
17 Ovdje je 16.38h i datum. Na osnovu Vašeg iskustva u svojstvu policajca, ovo bi
18 predstavljalo adekvatan forenzički video snimak sa mjesta zločina, je li tako?

19 O: To je to.

20 P: Ako idemo dalje, vidimo da se snimak koncentriše na štetu i vidjet

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 ćemo i dio gdje su zatvorenici provalili vrata. Da li se sjećate toga?

2 O: Da.

3 P: Suština je očigledna i to se vidjelo i u publikacijama koje pokazuju
4 da su zatvorenici potrošili sat i po da probiju vrata. Zašto ih niko nije pustio
5 napolje? Da li to znate? Zašto stražari nisu otključali vrata i pustili ih
6 napolje?

7 O: Ja to, naprosto, ne znam. Postoji mogućnost da su se i stražari
8 uklonili, ovaj, da se zaklone od bombardovanja.

9 P: Zar se niste raspitali? Zar se niko nije raspitao kako to da stražari
10 nisu pustili zatvorenike napolje? Kako to da su ih pustili da tamo umru dok je
11 trajalo bombardovanje? Zar niste to pitali?

12 O: Pa što bih ja to pitao?

13 P: Ako Vi ne biste bili taj ko bi pitao, recite nam ko je trebalo da
14 pita, pa da vidimo da li se to pojavljuje u bilo čijem drugom izveštaju. Vi ste
15 otišli tamo. Vi ste iskusan stariji policajac. Vi ste svjedočili o "Dubravi".
16 Oprostite što Vas to pitam, ali kako to da se niko nije ni bavio time da pita
17 zašto oni nisu otključani i pušteni napolje? Zašto im je trebalo sat i po da se
18 bore da izađu napolje?

19 O: U vreme kad smo mi stigli, oni već nisu bili u prostorijama. Zašto
20 bih ja onda pitao što ih niko nije pustio kad već nisu bili unutra?

21 P: Da, ali u Vašem tabulatoru 8, Vi govorite o tome da čim je završen
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 napad policajci i zdravstveni, medicinski tim je došao na lice mjesta. A, dakle,
2 o tako nečemu se niste raspitali.

3 Da sada pređemo na 21. maj. To je drugi dio video snimka. Da bih sve
4 podsjetio, postoje dvije faze bombardovanja 21. maja, ujutro i kasnije. Ovdje
5 ponovo vidimo da je riječ o adekvatno pripremljenom video snimku. Na njemu je
6 datum, usporeno je snimanje, imamo vrijeme, 11.57h. I je li tačno, Vi ste to
7 pogledali polako i tražili ste da i mi to polako pogledamo, jer se tu bavi
8 oštećenjima na infrastrukturi, rupama na zidu i takođe na ovom pogonu za
9 zagrijavanje, je li tako?

10 O: Tako je.

11 P: Mislim da se tu vide i zatvorenici pored zida, a mi smo imali dokaze
12 da je nakon bombardovanja, nakon prvog bombardovanja 19. maja, čuli smo dokaze
13 da su zatvorenici držani u dvorištu tokom noći, jer tamo im je očigledno bilo
14 bezbednije sa stanovišta bombardovanja, da budu na otvorenom, a ne u zgradi koja
15 bi mogla biti meta. Vi ne znate ništa što bi protivrječilo tim dokazima, da su
16 zatvorenici izvedeni napolje nakon bombardovanja 19-og i da im je dozvoljeno da
17 poslije toga spavaju u dvorištu, je li tako?

18 O: Ja ne znam te činjenice.

19 P: Dakle, činjenica da su se našli na otvorenom, da su na otvorenom bili
20 madraci i da su tamo nađena tijela kasnije, to je konzistentno s tim da su ljudi
21 pušteni napolje i da su spavali na otvorenom nakon prvog bombardovanja, je li to
22 tačno?

23 O: To samo znači da su oni tu bili. Da l' su pušteni il' su izašli sami,
24
25
26
27
28
29
30

1 to je pitanje za špekulaciju; za mene, mislim. A to verovatno znaju oni koji su
2 obezbeđivali zatvor.

3 G. NICE: [simultani prevod] Samo trenutak, časni Sude. Prilično je teško
4 odabrati male dijelove ovog dugačkog video snimka.

5 P: Ovaj dio video-snimka je od 21. maja. Vrijeme se ne vidi ovdje dobro,
6 ali nije ni važno. Ali vidimo preko zida da se mnogo ljudi kreće, odnosno kod
7 zida mnogo ljudi koji se kreću relativno slobodno. Da li po Vašem shvatanju to
8 jesu zatvorenici?

9 O: Ja verujem da jesu.

10 P: Mi znamo da se taj dan završio. Ljudi koji su bili tamo, novinari,
11 mislim da su svi pobjegli, možda ne i zatvorenici kada je počelo ponovo
12 bombardovanje. Sada dolazimo do trećeg dijela ovog video snimka. Prva stvar koja
13 se primjećuje na ovom video snimku - i želio bih odmah Vaš komentar, gospodine
14 Paponjak - je to da na njemu nema datuma. Možete li nam to objasniti?

15 O: Pa, verovatno tad nije bio uključen datum ili je snimano drugom
16 kamerom. To se radi o više dana. Možda je to snimano drugom kamerom.

17 P: Da se ovdje zaustavimo na trenutak. Rekli ste da je bilo važno za
18 Vaše ljude da se pojavite na licu mjesta odmah nakon što se to desilo, kao što
19 ste bili tamo 19-og i kao što ste bili 21-og. Ne Vi, ali svi ste zajedno bili

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 23-eg. A Vi sada pokušavate da sugerišete, iako nema dokaza za to, da je bilo
2 daljeg bombardovanja 22-og i 23-eg. Ako je bilo takvog bombardovanja 22-og i 23-
3 eg, možete li nam objasniti zašto nije MUP otišao tamo da to pogleda?

4 O: Pa više niste nikog mogli ni naterati da ide nakon onoga šta su
5 preživeli 21-og i nije... ko bi imao i... i, ovaj, obraza da ih tera.

6 P: To je vrlo interesantan odgovor. Vrlo interesantan odgovor. Želio bih
7 da provjerim s Vama da li je riječ o nečemu šta je proizvod mašte ili je
8 stvarnost. Da li Vi imate bilo kakvu izjavu bilo koga ko je to rekao? Da li
9 imate policijski izvještaj u kome se kaže: "Ja, kapetan taj i taj, sam pokušao
10 da natjeram ljude da odemo do zatvora, ali oni nisu htjeli da idu." Da li imate
11 tako nešto? Ili to sada izmišljate usput, gospodine Paponjak?

12 O: Ne izmišljam, nego ste tražili moje mišljenje o tome, pa Vam ga
13 iznosim.

14 P: Ja nisam tražio Vaše mišljenje. Tražio sam da objasnite nešto. Vi ste
15 čovjek koji je došao sa svim tim dokumentima i svim izvještajima. S vremena na
16 vrijeme ste govorili da ste pogledali dio potkrepljujućeg materijala i ako
17 postoji bilo kakva dvosmislenost u vezi s mojim pitanjem, dozvolite da pojasnim.
18 Ja želim da Vi pokažete na konkretni materijal, jedan dokument koji bi sugerisao
19 da su učinjeni naponi da se ode i pregleda teren nakon bombardovanja 22-og i 23-
20 eg, a da to nije izvršeno zbog straha. Ovo je moje pitanje. Dajte da čujem Vaš
21 odgovor.

22 O: Ja Vam sad izjavljujem da ja ne bih ni uputio nikoga tamo nakon onoga
23 šta je preživela istr... ekipa uviđajna, 21-og, dokle god ima bombardovanja i
24 dokle god avioni nadleću tu, jer to bi značilo da šaljem ljude direktno u smrt.

25

26

27

28

29

30

1 P: Dakle, da shvatimo ovo. Kada ste Vi otišli, bilo ko ko je otišao da
2 snimi ovaj video snimak 24-og, da li ste Vi imali direktnu vezu, direktnu
3 komunikaciju sa NATO-om pa su Vam oni rekli da tada više neće biti
4 bombardovanja. General Jamie Shea Vam je rekao da više neće, telefonirao je i
5 rekao da oni neće doći u "Dubravu"?

6 O: Ne, nego pretpostavljam da u to vreme nije bilo letova, i nije
7 bilo... ni osmatrači nisu utvrdili da ima letova pa je zato...

8 P: Kako ste to znali?

9 O: Šta?

10 P: Niste znali za ranije dok se nisu desili. Kako ste to znali? Vi to
11 izmišljate usput, gospodine Paponjak, zar ne? Jer biste uradili što god je
12 potrebno da pokušate da pomognete ovom optuženom.

13 O: A da li Vi mislite da mi nismo imali izviđače i službu koja je
14 obavještavala o letenju?

15 P: Da li su to dokazi koji postoje u dosijeju "Dubrava"? Da li ja to mogu
16 naći? Da li mi to možemo provjeriti?

17 O: To nema veze sa dosijeom "Dubrava".

18 P: Nastavićemo s ovim video snimkom, jer jedna od stvari koje se vide
19 je, u stvari, vrlo malo promjene u oštećenju na zgradama kada se to uporedi sa
20 ranijim snimkom od 21-og. Recimo, možemo da uporedimo nekoliko kadrova od 21-og
21 i 24-og. Molim Vas zaustavite ovde za trenutak.

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 G. NICE: [simultani prevod] Nije potrebno da se to uvodi kao dokazni
2 predmet.

3 P: Pogledajte ova dva snimka kotlovnice. Jedan je kadar, snimka od 21.
4 maja. Molim da to vidimo na grafoskopu. Pogledajte sad na grafoskop. Ovo je od
5 21-og, a sada da pogledamo od 24-og, ako je to 24.

6 Vrlo malo razlike u oštećenjima na toj glavnoj zgradi koja je od
7 interesa. Je li tako?

8 O: /nerazgovetno/

9 P: Molim Vas.

10 O: To treba da pogleda neki građevinski stručnjak, a ne ja.

11 G. KAY: [simultani prevod] Bilo bi interesantno možda je da je svjedok
12 Tužilaštva prilikom izvođenja njihovih dokaza, Jacky Rowland, rekla da je bilo
13 značajne promene na zgradama između njene posete 21. i 24. maja, i to je u
14 njenoj izjavi.

15 G. NICE: [simultani prevod] Pa bilo je oštećenja na jednoj zgradi, ali
16 oštećenja koja je vidjela Jacky Rowland su odgovarala oštećenjima koja su viđena
17 na osnovu bombardovanja.

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 P: Ako pogledamo sada ponovo ovaj video snimak na kom nema datuma, ovdje
2 nema nikakvih karakteristika profesionalnog video snimka kakve su imala
3 prethodna dva snimka. Ovdje se mnogo brže prelazi preko tijela i snimak počinje
4 prilično sporo, a onda brzo prelazi preko tijela. Da li se sjećate toga,
5 gospodine Paponjak?

6 O: Ja nisam bio tad tu. Pretpostavljam da se ovde radi o brzini da se to
7 što pre snimi i da se napusti taj objekat, a radiće se detaljnije kasnije.

8 P: Zašto su želeli da napuste to područje? Mislio sam da ste nam rekli
9 da su oni smatrali da je bezbjedno da budu tamo, pošto sada više nije bilo
10 nadletanja aviona.

11 O: Kad su došli bilo je bezbedno, ali postojala je opasnost u svakom
12 momentu da avioni opet krenu.

13 P: Molim da sada pogledamo nekoliko konkretnih detalja. Šta je ovdje
14 prikazano?

15 O: Ja pokušavam da prepoznam, ali ne mogu.

16 P: Da li je to bila kantina sa rupom na tavanu, na plafonu? Ispod nije
17 bilo nikakvih tijela, ispod te rupe? Zar to nije to?

18 Evo ponovo vidimo kantinu. Znači, oštećena kantina, ali nema nikakvih
19 znakova da je ijedan leš tu rezultat tog bombardovanja. Vidimo stolove i
20 stolice. Da li imate ikakvih komentara u vezi sa tim?

21 O: Nemam, ja nisam tog dana bio tamo.

22 P: Vi ste nam donijeli ovaj snimak. Očigledno možete da kažete nešto o
23 njemu. Na kraju ću Vas pitati šta možete da kažete o njemu, ali dajte da

24

25

26

27

28

29

30

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

Prazna stranica umetnuta radi usklađivanja numeracije stranica.

1 pogledamo tijela na kojima postoje neki datumi, neki podaci. Da pogledamo
2 kadrove. Ovde je tijelo. Ovo je kadar na kom se vidi to tijelo. Molim da to
3 stavimo sada na grafoskop.

4 Jasno je, zar ne, da su ime i datum kada je ovaj čovjek preminuo
5 zabilježili neki drugi ljudi, možda drugi zatvorenici ili neko drugi u zatvoru?
6 Vidimo ovdje Emin Azeraj /fon./. Nije sasvim jasno, kao što vidimo. Datum ovde,
7 datum smrti u "Dubravi" je 23. maj. Da li ste to primijetili kad ste gledali
8 ovaj snimak?

9 O: Ja...

10 OPTUŽENI: /nečujno/

11 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Da.

12 OPTUŽENI: Pitanje je nekorektno zato što gospodin Nice tvrdi da je to
13 datum smrti, a to može da bude datum otkopavanja leša. Može da bude datum
14 obeležavanja. Može da bude bilo šta drugo. Uopšte ne piše da je to datum smrti.
15 Piše samo da je 23. maj. Može da bude datum kad se snima taj leš. A on polazi od
16 pretpostavke da je to datum smrti.

17 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Šta je svjedok rekao u odgovoru na
18 to pitanje?

19 Da li ste imali komentar na pitanje gospodina Nicea u vezi sa ovim
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 datumom? Da li je to datum smrti?

2 SVEDOK: Ja sam pokušao reći da ne znam šta ovo znači, niti ko je ovo
3 pisao.

4 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] U redu. Gospodine Miloševiću, ovo
5 šta ste Vi rekli, mogli ste također na to da ukažete tokom dodatnog ispitivanja.

6 G. NICE: [simultani prevod]

7 P: Mi imamo kopije ovoga za Vijeće. Nemamo, izvinjavam se. Ali ja imam
8 jednu u ruci i mogu je dostaviti i vidjet ćete na ekranu, posljednja riječ je
9 "Dubrava". Dakle, gospodine Paponjak, imamo datum, imamo intervenciju optuženog
10 da Vam pomogne u Vašoj mašti. Dakle, ovde imamo datum, ime i imamo nešto
11 ispisano. Na kom je to jeziku ispisano?

12 O: Pa, ja ne znam sad da li ćete opet da nešto iz moje mašte. Ja sam i
13 juče rekao jasno da ovi natpisi ne moraju značiti da smo ih mi pisali. Da ne
14 znam... Ja ne znam ko ih je pisao. Znači to je moj jučerašnji odgovor, nije
15 današnji.

16 P: To je na albanskom, zar ne? Je li to na albanskom?

17 O: Pretpostavljam da jeste. Ja ne vidim dobro ovo.

18 P: Izgleda kao da je to neko napisao ko je kosovski Albanac, zatvorenik.
19 Kosovski Albanac o drugom zatvoreniku. I ako pogledamo drugi kadar - uzećemo
20 jedan za 22. ... Ja želim da završim sa ovim snimkom. Mislim da imam još jedno
21 pitanje i onda ću završiti sa video snimkom prije pauze, ako mi Vijeće dozvoli
22 par minuta.

23 Vidite, ovde je drugo tijelo. Ovde nije 23., ovo je 22. Molim da se
24
25
26
27
28
29
30

1 okrene ovaj papir tako da ga vidimo. I vidite, ponovo tu piše datum i ime i piše
2 "Dubrava". Dakle, format u kom su rađene te stvari. Ovde je datum kada su ti
3 ljudi preminuli. Jedan je 23. Ima ih nekoliko koji su 22.

4 O: Ja ponovo kažem, ne znam na šta se ovo odnosi. Ali zar mi ovim nismo
5 jasno stavili do znanja da smo radili onako kako je trebalo da se radi? Da smo
6 svaki detalj zabeležili, da to nije deo nekakve naše zavere, kako ste rekli, da
7 prikrivamo činjenice, nego upravo onako što jeste. Ne znam na šta se ovo odnosi.
8 Ne znam ni ko je ovu zabeležku napravio, ali su je kriminalistički policajci
9 fotografisali, odnosno snimili, onako kako je zatečeno.

10 P: Vi ste pominjali Bojićev dokument od 22. maja, a to je tabulator 46.3
11 gdje on pominje kasnije izvještaje o bombardovanju do kojeg je došlo 22. maja u
12 6 sati i 10 minuta ujutro. Čak i ako pretpostavimo da je taj datum na izvještaju
13 istražnog sudije tačan - ja to ne prihvatom, ali ako pretpostavimo da jeste -
14 time se ne može opravdati ubistvo 23-eg, jer Vaš vlastiti dokument pokazuje da
15 nije bilo letova 23-eg; je li tako?

16 O: Da, al' kakve to veze ima sa ubistvom?

17 P: Ono šta ja tvrdim je da oni koji su učestvovali u bezobzirnim
18 ubistvima mnogih, mnogih zatvorenika u "Dubravi", mora da su ubijedili Vas i
19 ostale vlasti da se zataškaju ti zločini kako bi izgledalo da je došlo do
20 kasnijeg bombardovanja i da je tim bombardovanjem nanesena šteta. Da li me
21 shvatate?

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Shvatam. Međutim, smrt zatvorenika je posledica bombardovanja. To je
2 nesporno i to se iz ovog vidi.

3 P: Izvinjavam se, neosporno?! 30 ljudi je imalo rane od metaka u glavi i
4 po cijelom tijelu i to je izazvano bombardovanjem. Možete li nam objasniti kakva
5 vrsta bombi može ostaviti takve vrste rana koje izazivaju obični meci? Tamo su
6 bili patolozi koji su pregledali tijela i mi smo tražili od patologa da nam to
7 objasne i oni nisu imali objašnjenje za to, gospodine Paponjak.

8 O: O kakvim mecima je reč?

9 P: Puščanim mecima. Ja nemam kalibar tih metaka, ali to nije odgovor na
10 moje pitanje. Recite nam kakve bombe ostavljaju rane od metaka. Imali smo rane u
11 glavi, po tijelu. Pogledajte fotografije ako želite, ako mislite da će Vam to
12 pomoći. Ja ne želim da sada ulazimo previše u vrijeme pauze, ali ako želite, ja
13 ću Vam pokazati nekoliko fotografija. Dokazi koje smo mi imali u ovom predmetu
14 pokazuju kako su neki od tih ljudi umrli.

15 G. NICE: [simultani prevod] Ali možda ću to odložiti za period nakon
16 pauze. To je jedino šta ću ostaviti za period poslije pauze, ali ima jedan dio
17 koji želim da pokažem sad odmah svjedoku, prije nego što pređemo na Baccardove
18 dokaze.

19 P: Molim Vas da pogledamo ovaj deo video-snimka.

20 [Gleda se video-snimak]

21 G. NICE: [simultani prevod] Da se samo malo vratimo.

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 P: Izgleda da su ovo tehničari koji su snimali ovaj video snimak.
2 Zaustavite se tu. Da li vidite pušku u ruci tog tehničara?

3 O: Ja ne znam da li je ovo tehničar ili pripadnik obezbeđenja ili
4 neko...

5 P: Izgleda da je tu grupa ljudi koji su došli da fotografišu ta tijela.
6 Vi ste policajac. Bili ste tamo u to vrijeme. Poznajete uniforme. Ko je to? Je
7 li to policija? Je li to specijalna policija? Paravojne snage? Ko su bili oni?

8 O: Ako vratite i zaustavite, ja ću možda moći da prepoznam. Inače,
9 ovako, ne. Inače, nije čudno ako su imali puške u rukama i tehničari i ostali.
10 Ovo poslednje lice je najverovatnije neko iz istražne ekipe, tehničar ili neko.
11 Video se jedan policajac u uniformi, ali tehničari su takođe ovlašćena službena
12 lica Ministarstva unutrašnjih poslova i nije neobično da oni nose pušku u ratnim
13 uslovima, jer mogu biti napadnuti i u dolasku i u odlasku, a i na licu mesta.

14 P: Ali ne vidi se oružje u rukama ljudi koji su pravili snimke 19-og, je
15 li tako? To su sve bili tehničari.

16 O: Ali nisu ni snimani kad izlaze iz vozila. Tako nešto, ja mislim,
17 nemamo zabeleženo. Inače, sigurno su i tog dana imali, ovaj, oružje u vozilima.
18 To je bilo sasvim normalno i uobičajeno da svi nose puške čim kreću na otvoren
19 prostor van grada, a i u gradu. Ratno je stanje, napadi su sa svih strana,

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 teroristi su svugde prisutni i onda je potpuno normalno da svi budu naoružani i
2 puškama.

3 P: Ono što vidimo na ovom video snimku su ljudi sa madracima u području
4 gdje su bili postrojeni koji su ustrijeljeni. A drugi su narednih dana napadnuti
5 bombama, bačene su na njih bombe, kao što su bačene i prvog dana. Sve povrede
6 ljudi koji su snimljeni na ovom video snimku odgovaraju tome. Neki su poginuli u
7 bombardovanju, neki su poginuli od ručnih bombi, a neki su ustreljeni. To je
8 moje pitanje za Vas. Molim Vaš odgovor.

9 O: Radnici odeljenja Kriminalističke policije Sekretarijata unutrašnjih
10 poslova Peć su pažljivo ispitivali ovaj slučaj. Pažljivo su gledali ovaj video
11 snimak. Na njima nema ništa što bi ukazivalo da su ti ljudi bili ustreljeni,
12 kako ste rekli. Zaključak koji su doneli stručnjaci na osnovu raspoloživog
13 materijala je da je to posledica NATO bombardovanja i ništa drugo.

14 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Gospodine Nice, sada ćemo napraviti
15 pauzu. Nadam se da je ovo zgodan trenutak za Vas. Već kasnimo pet minuta.
16 Napravićemo pauzu od 20 minuta.

17 SUDSKI SLUŽBENIK: [simultani prevod] Ustanite, molim.

18 ... Početak pauze u 10.36h

19 ... Sednica nastavljena u 11.00h

20 SUDSKI SLUŽBENIK: [simultani prevod] Molim ustanite.

21 Izvolite sestti.

22 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Izvolite, gospodine Nice.

23 [Gleda se video-snimak]

24 G. NICE: [simultani prevod]

25 P: Gospodine Paponjak, sa kompilacije videa prešli smo na onaj deo gde
26
27
28
29
30

1 se vide oni muškarci sa oružjem i gde se vide leševi zatvorenika. Prešli smo na
2 poslednji deo. Tu isto vidimo jedan kadar i videćete da je to opet verzija na
3 kojoj se vidi datum, 25., i takođe se vidi i vreme. Radi se o sahrani.

4 SUDIJA KWON: Ponovo smo na sistemu *Sanction*.

5 G. NICE: [simultani prevod]

6 P: Na ovom snimku se vide tela i to redom. Vi ste dostavili ovaj video
7 snimak. Hteo bih da nam pomognete u vezi sa nekim stvarima. Pre svega, koliko je
8 Vama poznato, da li su tom prilikom sahranjeni samo kosovski Albanci ili je bilo
9 i Srba?

10 O: Sahranjeni su svi koji su pronađeni. Znači, svi pronađeni leševi.

11 P: Da li su svi bili kosovski Albanci?

12 O: Ja verujem da jesu, jer...

13 P: Uzimani su otisci prstiju, zar ne i to u svrhu identifikacije? To se
14 vidi u jednom od Vaših izveštaja.

15 O: Tako je. To je tačno.

16 P: I očigledno je da je u periodima kad ste bili, naravno, uzbuđeni što
17 će se krenuti sa bombardovanjem i onih perioda kada nije bilo te uzbuđenosti,
18 takođe je jasno na osnovu ovog video snimka da nije bilo nikakve vremenske
19 stiske 25-oga, budući da se dosta polako sve snimalo, zar ne?

20 O: Da. Radilo se na otvorenom prostoru, na delu koji nije bio meta
21 napada, avio-napada i nije se ni očekivalo da bi jedan takav prostor bio meta i
22 ako avioni naiđu.

23

24

25

26

27

28

29

30

1 P: Ko je doneo odluku da se ne utvrdi uzrok smrti, odnosno da se ne
2 pregledaju tela?

3 O: Ja ne znam ni da tela nisu pregledana.

4 P: Molim Vas recite nam gde se u Vašoj dokumentaciji nalazi analiza
5 uzroka smrti i to pojedinačno za svako telo.

6 O: Mislim da se uzrok smrti može utvrditi jedino obdukcijom, a vremena
7 za obdukciju nije bilo i nije bilo ni mogućnosti. Obdukcija se radila u Prištini
8 /Prishtinë/.

9 P: Čak i ako nije bilo dovoljno vremena da se izvrši potpuna obdukcija,
10 na osnovu ovih fotografija leševa možemo da vidimo da im čak ni odeća nije bila
11 uklonjena, osim nekolicine leševa kojima su pantalone bile spuštene, iz nekih
12 čudnih razloga, očigledno. Dakle, ko je doneo odluku da ne treba izvršiti bilo
13 kakav pregled na osnovu koga bi došli do zaključka, kao što je to kasnije i
14 zaključeno, da je 37% njih bilo ubijeno?

15 O: Odluku o obdukciji uvek donosi istražni sudija, po našim zakonima.
16 Znači, o tome ne odlučuju organi unutrašnjih poslova. Istražni sudija je vršio
17 uviđaj. On je doneo odluku da se leševi sahrane.

18 P: A kako se on ili ona zove?

19 O: Ima zapisnik o uviđaju ovde koji je potpisao istražni sudija Vladan
20 Bojić.

21 P: Da, ali on je bio ranjen tokom napada 19-og ili 21-og. Mislim da je
22 to bilo 21-og, tokom eksplozije. Dakle, ko je doneo tu odluku? I recite mi u kom
23
24
25
26
27
28
29
30

1 dokumentu mogu da nađem, odnosno da shvatim kako je išao taj proces odlučivanja
2 da se ta tela tako brzo, tako na brzinu sahrane, bez bilo kakvog pregleda kojim
3 bi se utvrdio uzrok smrti.

4 O: Iako ranjen, istražni sudija Bojić je nastavio da vrši svoje obaveze,
5 što nije jedini slučaj. Svi lakše ranjeni su nastavljali dalje da rade. Jedino
6 ukoliko je bila neob... neophodna hospitali... hospitalizacija, lice nije moglo
7 nastaviti dalje da radi, a u poglavlju koje govori...

8 P: U redu. Ali recite mi gde se nalazi dokument u kome se vidi ta
9 njegova odluka. Ovo je Vaš materijal, stoga Vas molim da mi Vi kažete gde to
10 mogu da pronađem.

11 O: Na 2. strani zapisnika o uviđaju koji je ovde u dokumentaciji. To je
12 tabulator 46 - 46.1. Ja Vam to mogu pročitati ako nemate prevod.

13 P: I to je deo koji sve to objašnjava, odnosno koji je to deo, budući da
14 smo mi ranije videli ovaj dokument, ovaj deo o nadletanju? Recite mi sad gde se
15 nalazi deo u kome se vidi njegova odluka o tome da se ova tela sahrane, bez da
16 se izvrši prethodni pregled.

17 O: U drugom nastavku uviđaja za 25.05.1999. godine stoji: "U odsustvu
18 elementarnih bezbednosnih uslova, naredio sam da kriminalistički tehničari
19 izvrše u najkraćem roku skiciranje, fotografisanje lica mesta..."

20 GĐA PREVODILAC: Samo malo sporije, zbog prevodilaca, molim Vas.

21 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Gde se to tačno nalazi?

22 G. NICE: [simultani prevod] To se nalazi u tabulatoru 46.1. To je
23
24
25
26
27
28
29
30

1 nastavak uviđaja. Dakle govorimo o engleskom prevodu i to je pri dnu strane.

2 SVEDOK: "... fotografisanje lica mesta, a potom i snimanje video
3 kamerom. Zatim sam naredio da se svi poginuli izmeste sa lica mesta, te da se po
4 izvlačenju iz ruševina premeste na albansko groblje u selu Donja Sušica,
5 nekoliko kilometara od lica mesta, u pravcu Kosovske Mitrovice /Mitrovicë/,
6 preko Zubinog Potoka. Nakon izmeštanja svih leševa na pomenuto odredište,
7 naredio sam fotografisanje i daktiloskopiranje svakog leša pojedinačno.
8 Istodobno sam naredio da se izvrši i spoljašnji pregled svih leševa, što je
9 sproveo lekar M. Stijović, specijalista hirurgije, zaposlen u Opštoj bolnici u
10 Peći. Čitav naloženi proces je trajao sve do 26.05. ove godine u 10 časova. Iz
11 Kazneno-popravno zavoda je ukupno izmešteno 93 leša."

12 P: To je dovoljno. Hvala. Zaustavimo se na trenutak ovde, molim Vas.

13 OPTUŽENI: /nečujno/

14 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Gospodine Miloševiću, izvolite.

15 OPTUŽENI: Gospodin Nice je zaustavio svedoka u čitanju samo poslednje...

16 PREVODILAC: Mikrofon nije uključen.

17 OPTUŽENI: ... rečenice. Gospodin Nice je zaustavio svedoka u čitanju
18 samo poslednje rečenice, a ona je relevantna za postavljeno pitanje. Jer
19 poslednja rečenica glasi: "Nakon obavljenih svih naloženih kriminalističko-
20 tehničkih radnji, naložio sam da se izvrši sahranjivanje (pojedinačno leševa na
21 zakonom propisan način)." To je bila suština pitanja.

22 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Da, to je na drugoj strani.

23 G. NICE: [simultani prevod] Zahvalan sam optuženom.

24

25

26

27

28

29

30

1 P: Vidite, gospodine Paponjak, kada ljudi pokušavaju da prikriju svoje
2 tragove, onda kažu neke stvari koje ne bi trebalo da kažu ili pak ne kažu nešto
3 šta bi trebalo da kažu. Ovde vidimo primer toga, jer gospodin Bojić zaista
4 sugeriše u svom izveštaju da treba izvršiti spoljašnji pregled leševa. Molim Vas
5 da nam pokažete na video snimku ili u bilo kom drugom dokumentu koji ste Vi
6 predočili da jeste izvršen spoljašnji pregled leševa i da je to učinio doktor
7 Stijović? Da li možete to da nam pokažete negde?

8 O: A zašto Vi tvrdite da to nije izvršio?

9 P: Pogledajte video snimak. Vi ste detaljno pogledali taj snimak. Vi ste
10 čak rekli uvaženim sudijama da bi bilo dobro da i oni pažljivo pogledaju snimak.
11 Vidimo da su svi obučeni.

12 Potpuno obučeni, osim nekolicine. Čuje se u pozadini kopanje zemlje,
13 dakle, kopanje grobnica. Recite nam gde se nalaze dokazi o tome da je izvršen
14 pregled na ovim telima kako bi se utvrdio uzrok smrti. To se ne vidi na ovom
15 video snimku. Budući da imamo toliko neprevedenih dokumenata, možda Vi možete da
16 mi ukažete gde se nalazi izveštaj doktora Stijovića iz koga se vidi koji je bio
17 uzrok smrti ovih nesretnih ljudi?

18 O: To se nalazi u dokumentaciji suda, istražnog sudije, a ne kod nas,
19 jer taj dokument nama nije relevantan bio u tom momentu.

20 Doktor M. Stijović, specijalista, je podneo izveštaj istražnom sudiji, a
21 ne SUP-u Peć.

22 P: Ali gde se vidi... Ili možda Vi ne možete da nam pomognete, budući da
23 je to u nadležnosti drugog ministarstva. Dakle gde se beleži to da je 37%

24

25

26

27

28

29

30

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

Prazna stranica umetnuta radi usklađivanja numeracije stranica.

1 tih žrtava ustreljeno? Da li možete da nam pomognete oko toga da li imaju
2 prostrelne rane?

3 O: Mi tako nešto nemamo.

4 P: Šta mislite kad kažete "mi tako nešto nemamo"?

5 O: Mislim na Sekretarijat unutrašnjih poslova Peć.

6 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Gospodine Nice, ovde stoji da je
7 čitav proces trajao sve do 26. maja te godine do 10.00 sati. Ja bih hteo da znam
8 koliko dugo je trajao taj proces spoljašnjeg pregleda leševa ako je počeo 25.
9 maja?

10 SUDIJA KWON: [simultani prevod] Video koji sada gledamo je snimljen 25-
11 og.

12 G. NICE: [simultani prevod] Ako je vreme tačno, snimano je u popodnevnim
13 časovima.

14 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Dakle, to je pregled 93 leša?

15 G. NICE: [simultani prevod]

16 P: Da li možete da pomognete sudiji Robinsonu, gospodine Paponjak?

17 O: Ja ne mogu, jer stvarno ne znam to. Ja nisam bio sve vreme tu
18 prisutan. Bio sam možda jedno pola sata, samo u fazi kad su leševi već bili...
19 kad je bila počela sahrana.

20 P: Sahrana tela je počela koliko dugo nakon što ste Vi došli tamo?

21 O: Sahrana je već bila u toku.

22 P: Recite mi da li ste Vi videli tamo doktora Stijovića, u belom mantilu

23

24

25

26

27

28

29

30

1 ili zelenom mantilu, sa gumenim rukavicama, kako radi, recimo, u nekom šatoru,
2 kako pregleda leševe. Ili ste pak videli samo kako spuštaju obučena tela u
3 zemlju?

4 O: Ja sam na licu mesta video leševe, video sam traktor kojim - odnosno
5 da li je to rovokopač ili nešto - kojim se kopaju rake i video sam značajan
6 broj, više od petnaestak ljudi tu, a šator nije bio nikakav.

7 SUDIJA KWON: [simultani prevod] Gospodine Nice, i ja bih hteo da
8 postavim jedno pitanje. Poslednja rečenica u ovom tabulatoru 46.1, gospodine
9 Paponjak, u toj rečenici stoji sledeće: "Predmetna kriminalistička dokumentacija
10 predstavlja sastavni deo ovog zapisnika." Molim Vas da mi objasnite šta to
11 znači? Da li to znači da izveštaj doktora Stijovića čini sastavni deo te
12 dokumentacije?

13 SVEDOK: Ne, ne znači. Istražni sudija naloži raznim učesnicima da obave
14 određene radnje. Kriminalističko-tehnička ili ovde nazvana, kriminalistička
15 dokumentacija, to je ovo šta mi imamo u predmetu i to mi imamo. Ostali učesnici
16 koji izvršavaju neke radnje dostavljaju svoj izveštaj istražnom sudiji, a ne
17 nama. Dakle, mi smo samo jedan deo ist... ekipe na uviđaju koja učestvuje u
18 istražnim radnjama. Tu su veštaci raznih struka koje istražni sudija angažuje,
19 dâ im zadatke i oni njemu podnesu izveštaj. Mi iz tih razloga nemamo izveštaj
20 doktora Stijovića i eventualno još i neke druge izveštaje koje ima istražni
21 sudija. Ovde se nalazi samo ono šta mi imamo.

22 SUDIJA KWON: [simultani prevod] Meni je veoma teško da shvatim zašto,
23
24
25
26
27
28
29
30

1 kad ste Vi u stanju bili da donesete ovde ovaj dokument sudije Bojića, dakle
2 zapisnik o uviđaju, da niste bili u stanju da donesete takođe i veoma važan
3 izveštaj doktora Stijovića.

4 SVEDOK: Nama istražni sudija obično dostavi njegov zapisnik. Mi u nekim
5 predmetima imamo, sticajem okolnosti, zato što imamo i evidencije /sic/ o
6 osudama, imamo i presude, ali nemamo ostalu dokumentaciju. To nam ne
7 dostavljaju.

8 SUDIJA KWON: [simultani prevod] Hvala Vam.

9 G. NICE: [simultani prevod]

10 P: Gospodine Paponjak, Vi ste bili tamo. Odnosno recite nam šta je radio
11 jedan saobraćajni policajac, ako ste Vi bili saobraćajni policajac, na mestu
12 ovakvog jednog događaja.

13 O: Kako šta je radio?

14 P: Vi ste bili saobraćajni policajac. Šta ste Vi radili na mestu zločina
15 gde je sprovedena istraga i prilikom sahrane? Da li je tu bilo puno saobraćaja
16 da ste to trebali da regulišete?

17 O: Nije bilo puno saobraćaja, ali je to neposredno pored puta.

18 P: A-ha. Tako znači. Da li ste Vi vršili patrolu pa ste onda rešili samo
19 da eto skoknete do mesta sahrane ili ste tamo bili s određenom svrhom?

20 O: Ne, nisam bio, s... Jesam bio s određenom svrhom, ovaj, i nisam bio u
21 patroli.

22 P: Recite nam koja je to bila svrha, dakle svrha da inspektor
23 saobraćajne policije bude tamo prisutan. Koji je bio Vaš posao, Vaš zadatak?

24 O: Nisam ja imamo nikakav konkretan zadatak povodom toga. Nisam imao
25 nikakav konkretan posao, samo sam svratio tu na kraće vreme da pogledam događaj.

26

27

28

29

30

1 P: Čisto interesovanja radi? Čisto interesovanja radi? Da vidite šta se
2 dešava?

3 O: Nikakav konkretan zadatak ja nisam imao vezano za tu radnju...

4 P: A prvi put kada ste otišli tamo 19-og, da li ste tada imali neki
5 zadatak?

6 O: Isto tako nikakav konkretan zadatak. Bilo je bombardovanje. Mi koji
7 smo se tu zatekli i čuli smo i otišli smo na lice mesta. To nije...

8 P: Ako se vratimo na Vaše odgovore, na ono šta ste Vi rekli kad sam Vas
9 pitao šta se dešavalo kad ste došli tamo i onda ste Vi rekli da ste videli
10 traktor, da ste videli tela, da ste videli sahranu, ja sam Vam postavio ovo
11 pitanje samo na osnovu vlastitih saznanja. I, recimo, ako sam Vas pitao da li je
12 izvršen spoljašnji pregled leševa, da li ste Vi to videli, šta bi bio Vaš
13 odgovor na to pitanje?

14 O: Da sam ja video? Odgovor bi bio da nisam video.

15 SUDIJA BONOMOY: [simultani prevod] Gospodine Paponjak, ja bih hteo nešto
16 da pojasnim. Možda ja nisam dobro shvatio raniji iskaz. Recite nam na kom ste Vi
17 tačno bili položaju u Peći.

18 SVEDOK: Ja sam u Peći bio načelnik Odeljenja saobraćajne policije.

19 SUDIJA BONOMOY: [simultani prevod] Hvala Vam. To mi je sad jasno. Hvala.

20 G. NICE: [simultani prevod]

21 P: Imajući na umu to pitanje i Vaš odgovor, vratiću se na jednu temu
22 koju smo ranije obradili i onda ću završiti.

23 Sećate se da sam Vam ja rekao da ste Vi daleko više uključeni u ove
24 događaje nego što želite da priznate, takođe vezano za porodicu Salihaj, a da
25 ste sigurno bili uključeni u premeštanje tela u Batajnicu. Hteo bih da
26 razmotrite par stvari u vezi sa premeštanjem tela. Pre svega, da li ste znali i

27

28

29

30

1 da li je tačno da su tela prebačena kako bi se izbeglo utvrđivanje zločina? Nema
2 tela, dakle, nema ni zločina. Da li ste to shvatili?

3 O: Shvatio sam da me to pitate. Međutim, to niti sam znao, niti je
4 tačno.

5 P: Drugo, ja Vam kažem i hteo bih da ovo bude veoma jasno, jer ovo će se
6 izneti u jednom javnom dokumentu za par meseci. Pažljivo razmislite, da li ste
7 Vi znali da su tela iz Peći pronađena na mestima 3 i 5 u Batajnici i to čak
8 2002. godine?

9 O: Ne, nismo. Ako dozvolite da objasnim šta sam o tome znao?

10 P: Naravno.

11 O: O nekakvom premeštanju tela je objavljeno u novinama. Iz novina i sa
12 televizije sam saznao da su navodno pronađena tela - to je, kad je bilo, te
13 godine - i ništa drugo. Mi nikakvo obaveštenje o tome nismo imali, pogotovo da
14 su iz Peći tamo pronađena tela.

15 P: Između decembra prošle godine i aprila ove godine, sudija Dilparić je
16 bio istražni sudija koji se bavio ovim predmetom i do sada je više od 50 tela
17 pronađenih u Batajnici su identifikovana kao tela iz Peći. Da li Vam je to
18 poznato?

19 O: Mi smo dobili određen broj obaveštenja da su tela neka identifikovana
20 i da su predata na kontrolnom punktu porodicama sa Kosmeta. To je tačno i mi to
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 imamo u dokumentaciji.

2 P: Mora da je moja greška, ali da vidim da li sam dobro shvatio. Vi sada
3 prihvatate, budući da sam ja spomenuo tog istražnog sudiju, dakle Vi kažete da
4 ste znali da su tela iz Peći pronađena u Batajnici?

5 O: To se odnosi na ovo šta ste pitali, u decembru prošle godine, a ne...
6 a prvo pitanje je bilo 2002. godine, odnosno 1999. ili koje godine ste rekli.
7 Znači, ja Vam precizno odgovaram na pitanje kako ga postavite.

8 P: Dakle, dok sedite tu, Vi u stvari svo vreme znate da su tela iz Peći
9 pronađena u Batajnici, da su bila identifikovana i da su čak vraćena porodicama
10 u Peć? To ste znali, zar ne?

11 O: To nisu tela iz Peći, nego su identifikovana lica sa područja Peći.

12 P: Identifikovana lica sa područja Peći? Kada sam Vam ranije bio
13 postavio pitanje - pronaći ćemo Vaše tačne odgovore kako biste mogli ponovo da
14 ih razmotrite - no, kada sam Vam postavljao ta pitanja, zar niste možda mislili
15 da ja mislim na tela sa područja Peći?

16 O: Pa, sad po ovom ispada da Vi na osnovu toga što je identifikovano
17 lice koje je imalo prebivalište na području Peći, ispada da je to telo iz Peći
18 prebačeno ili ja ne znam na šta ste mislili. Al' ja sam tačno rekao da smo mi
19 dobili obaveštenje da su tela koja su identifikovana kao stanovnici ili lica sa
20 područja Peći vraćena radi sahrane. Ali to ni u kom slučaju ne znači da su to
21 tela koja su iz Peći iskopavana i transportovana. Oni su mogli i sa nekih drugih

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 mesta stići tamo.

2 P: Kada sam Vam ranije tokom jutra postavljao pitanja o premeštanju tela
3 iz Peći u Batajnicu - možda neću imati vremena da nađem tačan citat - ali Vi ste
4 stavili do znanja da ne znate apsolutno ništa o tome, zar ne?

5 O: Da, o premeštanju apsolutno ništa.

6 P: A kada nam sad kažete da znate za povrat tela, onda moramo zaključiti
7 da je Vaš prvi odgovor bio neka vrsta laži i to je neosporno.

8 O: A u to ne možete nikoga ubediti. To... Ta dva pojma nemaju veze jedan
9 s drugim. Ja ne znam ništa o premeštanju tela, ali znam da su neka tela vraćena.
10 Dakle, pronađena su negde i identifikovana kao ta tela i vraćena su. To opet
11 nema nikakve veze sa premeštanjem.

12 P: Evo, ja ću Vam pomoći sa Vašim vlastitim odgovorima u vezi tela iz
13 Peći koja su premeštena u Batajnicu. Vi ste to osporavali. Vi ste čak rekli:
14 "Pa, kad već o tome govorite, možete da kažete da sam ih i ja lično iskopao.
15 Ništa tako slično se nije desilo i ja nisam učestvovao u tome." Kasnije ste
16 rekli: "Ne mogu ništa o tome da kažem." Kada sam Vam sugerisao da ste Vi bili
17 uključeni u to: "Budući da se tako nešto nikada nije desilo, ja ništa nisam znao
18 o tome, a samim tim ne mogu da kažem da sam ja uopšte učestvovao u tome."

19 O: /nečujno/

20 P: Vi ste jednostavno pokušali da ovo Veće navedete na krivi trag, a ja
21 sam Vas uhvatio u tome, budući da sam Vam predočio dokaze za koje ste Vi mislili

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 da ih ja verovatno nemam, a to je da je istražni sudija Vas već obavestio o tome
2 da su tela bila prebačena iz Peći u Batajnicu. Jednostavno, uhvatili smo Vas,
3 gospodine Paponjak.

4 SUDIJA KWON: [simultani prevod] Ja bih takođe hteo da Vas podsetim da
5 ste rekli, citiram: "Nismo dobili nikakve informacije o tome, a još manje o tome
6 da se radilo o telima iz Peći, da su ta tela pronađena tamo."

7 SVEDOK: Ne, govorili smo o telima koja su premeštena iz Peći. Nikakva
8 informacija oko toga ne postoji ni dan danas. U javnosti je saopšteno da su
9 vraćena tela porodicama. I to nije nigde sakriveno. Znači, tužilac nije mogao da
10 me... da kaže da sam ja mislio da on to ne zna. Nemamo informacija da su tela
11 iskopavana u Peći sa groblja i prebacivana u Srbiju. O tome informacija nemamo,
12 ali imamo informacija da su identifikovana neka tela i da su vraćena porodicama,
13 što ne pravi nikakvu vezu sa iskopavanjem. Ne mora da znači da su ta tela bila i
14 zakopana.

15 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Gospodine Nice, ja sam ovako shvatio
16 svjedoka: da ako i ima dokaza da su tijela pronađena u Batajnici i vraćena
17 porodicama u Peć, nema dokaza da su ta tijela prebačena iz Peći, iskopana iz
18 Peći i prebačena u Batajnicu. Ja sam ga tako shvatio. To je razumljivo, ali samo
19 da ispravim nešto u transkriptu. Kada ste rekli svjedoku: "Vi pokušavate da
20 zavarate ovaj Sud", a onda je u transkript ušlo da je svjedok rekao: "Tako je."
21 Treba da budemo fer prema svjedoku. Vi još niste bili završili svoje pitanje.

22 G. NICE: [simultani prevod]

23 P: Hvala Vam, časni Sude.

24

25

26

27

28

29

30

1 P: Gospodine Paponjak, uvaženi sudija je objasnio da je Vaš odgovor
2 razumljiv, odnosno da se može tako shvatiti, ali ja želim da kažem da je to
3 čista glupost. Možete li nam objasniti kako su ljudi koji su ubijeni tokom
4 događaja između marta i juna 1999., sami se prebacili, kako su se njihovi leševi
5 prebacili u vazдушnu bazu u Batajnici, blizu Beograda, kako bi ležali sa drugim
6 tijelima i tamo bili iskopani? A naime, ta su tijela iskopana u raznim
7 dijelovima Kosova i prebačena u Batajnicu da bi se sakrili dokazi? Možete li nam
8 Vi to drugačije da objasnite?

9 O: To još uvek ne znači da su iskopana u Peći, ono šta ste Vi pokušavali
10 meni da podmetnete.

11 P: Gdje su onda iskopana? Gdje su iskopana?

12 O: Ja to ne znam.

13 P: Dozvolite da Vam dam poslednju šansu da razmislite o tome. Među
14 ostalim izvorima informacija, forenzičkim, naučnim, Vaš kolega, policajac Zoran
15 Aleksić koji je otjeran zato što je bio spreman da kaže istinu o Vama i Vašim
16 kolegama, je takođe izvor informacija. Da li želite ponovo da razmislite o tome
17 da li ste Vi, zajedno sa Vlahovićem, Bulatovićem, Milojevićem Miladinom
18 /?Mladenom/ i Stanišićem učestvovali u tome? Da li želite ponovo o tome da
19 razmislite?

20 O: Pa, nema potrebe da razmišljam ono što mi je poznato. Ja Vam opet
21 tvrdim da u tome nisam učestvovao i ako se desilo. I da mi nije poznato ni da se
22 takav slučaj desio.

23 P: I da bi bilo savršeno jasno, uloga saobraćajnog policajca u tom
24
25
26
27
28
29
30

1 događaju, između ostalog, bila je da se identifikuju leševi i to po spolu i
2 starosti. I to je bio dio plana da se ostave oni leševi ljudi koji su bili
3 pripadnici OVK, a da se premjeste leševi nevinih žrtava. Da li me slijedite? Ja
4 tvrdim da ste Vi bili dio te konkretne posebne policijske grupe koja je to
5 radila.

6 O: To je jednostavno smešno.

7 P: U redu.

8 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Hvala, gospodine Nice. Gospodine
9 Miloševiću, da li Vi imate pitanja za dodatno ispitivanje?

10 OPTUŽENI: Imam, gospodine Robinson.

11 Dodatno ispituje g. Milošević:

12 P: Dobar dan, pukovniče.

13 O: Dobar dan.

14 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Gospodine Milošević, ako ćete
15 dodatno ispitivati ovog svjedoka, želim da to bude disciplinovano, ograničeno na
16 ona pitanja koja su pokrenuta u unakrsnom ispitivanju, bez sugestivnih pitanja i
17 to mora biti razumne dužine.

18 G. NICE: [simultani prevod] Trebao sam da kažem sljedeće jasno prije
19 nego što sjednem. Kada je riječ o dokaznim predmetima, iako sam ja naznačio da
20 ću postavljati pitanja, a da pri tome ne želim ništa da kažem o njihovoj
21 prihvatljivosti, ja ću svoj argument iznijeti u dogledno vrijeme. Sada želim da
22 kažem da ti dokumenti ne treba da budu prihvaćeni, jer svjedok nema dovoljnih
23 saznanja iz prve ruke da dâ detalje o ovim dokumentima. On se oslanja na potpuno
24 neidentifikovane autore tih dokumenata i nije bio u stanju da dâ detaljne

25

26

27

28

29

30

1 odgovore u vezi s tim dokumentima. Prema tome, oni nisu prihvatljivi, a ja sam
2 to htio da kažem jasno prije dodatnog ispitivanja.

3 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Izvolite, gospodine Miloševiću.

4 G. MILOŠEVIĆ:

5 P: Pa, pre svega, u vezi s ovim s čim je sad završio gospodin Nice.
6 Pukovniče, kada ste rekli u par navrata da Vi niste pisali ova dokumenta koja
7 ste potpisali, dakle kada ste rekli da niste pisali, da li ste to rekli da bi
8 objasnili da ne možete znati napamet svaki detalj ili da biste naglasili da Vi
9 ne stojite iza tih dokumenata i njihove valjanosti?

10 O: Dokumente smo radili zajednički, znači, ekipa koja je to radila
11 zajednički. Ja sam učestvovao u izradi dokumenta, naročito u izradi ovih
12 informacija. Ni slučajno nisam mislio da ne stojim iza toga. Stojim iza toga.
13 Stojim iza svakog dokumenta, jer je to rezultat rada ekipe u kojoj sam i ja
14 učestvovao. Dakle, apsolutno stojim iza svakog ovog dokumenta jer je to plod
15 zajedničkog rada. Normalno, ja sam to potpisao kao načelnik Sekretarijata
16 unutrašnjih poslova.

17 Neke... Neka od tih ispitivanja nisam ja radio, što je sasvim normalno.
18 Mnoge predmete su obrađivali kriminalistički policajci, ali su oni svi bili tu i
19 bili su nam kad smo sačinjavali informacije i ostalo bili su tu prisutni, kod
20 nas. Ja imam saznanja, direktna, o nekim dokumentima koji su mi bili predmet mog
21 profesionalnog interesovanja o pojedinostima. O nekim nemam, jer me nisu
22 profesionalno interesovali detaljnije. Znači, to je suština one priče koju mi
23 niko nije omogućio da kažem do kraja.

24 P: Pa, evo, sad Vam je prilika da... da to objasnite. Dakle, svi su ovi
25 dokumenti koji su rađeni u izmeštenom Sekretarijatu za unutrašnje poslove Peć

26

27

28

29

30

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

Prazna stranica umetnuta radi usklađivanja numeracije stranica.

- 1 rađeni timski i pod Vašim rukovodstvom. Da li je to ono šta Vi kažete?
- 2 O: Potpuno tako.
- 3 P: I da li su svi dokumenti na osnovu kojih su ovi dokumenti rađeni
- 4 prošli kroz Vaše ruke i kroz ruke Vaših saradnika koji su radili na tim
- 5 dokumentima?
- 6 O: Jesu. Na nekim ima čak mojih zabeleški koje sam u toku pregleda...
- 7 P: Dobro, samo, znači, samo me interesuje odgovor "da".
- 8 O: Je...jesu.
- 9 P: Molim Vas, po čijem ste nalogu pripremali ove informacije koje su
- 10 pripremljene, dakle u Sekretarijatu unutrašnjih poslova u Peći u Kragujevcu?
- 11 O: Po nalogu Ministarstva unutrašnjih poslova Republike Srbije.
- 12 P: Dobro. Gospodin Nice je sugerisao da ste Vi ovo radili da biste
- 13 pomogli meni. Ko je bio na čelu Ministarstva unutrašnjih poslova kad ste Vi taj
- 14 nalog dobili?
- 15 O: Gospodin Dušan Mihajlović.
- 16 P: Ovde je gospodin Nice pomenuo da su neki ljudi svedočili. Ko je
- 17 svedočio ovde, jeste pratili, iz Sekretarijata unutrašnjih poslova u ovom ovde
- 18 procesu?
- 19 O: Ja nisam to registrovao.
- 20 P: Dobro. Vi ste rekli, pošto su Vam dali zadatak da to... da to
- 21 pripremite, da su Vam dali i metodologiju i naslove. Dakle, da li su ti ljudi
- 22 koji su Vam dali nalog da pripremate ove dokumente oni isti ljudi koji su mene
- 23 ovde poslali?
- 24 O: Proističe da je tako.
- 25 P: Dobro. Da li ste Vi od... Da li se onda može pretpostaviti da su ti
- 26
- 27
- 28
- 29
- 30

1 ljudi hteli da Vi nešto radite da biste meni pomogli?

2 O: Nema osnova za takvu pretpostavku.

3 P: Dobro. E sada pogledajte. Predmet krivičnog ispitivanja gospodina
4 Nicea bila je informacija u tabulatoru 2.4 koja nosi naziv "Informacija o
5 nasilnim deportacijama Albanaca, njihovom progonu na rasnoj osnovi i oduzimanje
6 ličnih dokumenata". Da li je to naslov koji je Vama zadat od strane Ministarstva
7 unutrašnjih poslova da date sve podatke pod ovim naslovom?

8 O: Tako je.

9 P: Da li je to razlog što je taj naslov i upotrebljen kao naslov
10 informacije tačno zadati po metodologiji koju je dalo Ministarstvo unutrašnjih
11 poslova?

12 O: Upravo tako. Mi ga nismo mogli nasloviti drugačije.

13 P: Da li pominjanje priloga koja kaže tačka 7 haške Optužnice - doduše
14 to nije u ovome papiru koji se tako naziva, koji se mene tiče, jer tačka 7 znači
15 nešto drugo - da li to znači da ste Vi imali zadatak da prikupite sve
16 informacije o nasilnim deportacijama Albanaca, njihovom progonu na rasnoj
17 osnovi, oduzimanju ličnih dokumenata koje na bilo kakav način potvrđuju ono što
18 se ovde tvrdi?

19 O: Tako je.

20 P: A da li je to jasno da je... da je rađeno ne da bi se meni pomoglo,
21 nego da bi se pomoglo gospodinu Niceu u dokazivanju njegovih teza?

22 O: Pa, ja ne znam. U stvari, rađeno je da se utvrdi šta jeste. Ja sam to
23 tako shvatio.

24 P: Dobro.

25 O: Al' se može shvatiti i drugačije.

26 P: Dobro. Ako se, znači, traži da se utvrde sve informacije o nasilnim
27 deportacijama Albanaca, njihovom progonu na rasnoj osnovi i oduzimanje ličnih
28 dokumenata, da li ste Vi u svom timu dali taj zadatak da se prikupe sve
29 informacije vezane za deportaciju Albanaca i progona na rasnoj osnovi i tako
30 dalje?

- 1 O: Da, tako je.
- 2 P: I do kakvog ste zaključka došli? Je l' ovo zaključak koji počinje gde
3 piše: "Podaci nisu tačni."?
- 4 O: Tačno tako.
- 5 PREVODILAC: Gospodine Miloševiću, prevodioci mole da pravite pauze
6 između pitanja i odgovora.
- 7 P: Uvažavam ovo šta prevodioci kažu da moram da pravim pauzu. Da li je,
8 dakle, jasno da je Vama zadatak bio postavljen da date informacije koje su...
9 kojima su izvršena dela protiv Albanaca i da ste Vi to pažljivo uradili?
- 10 O: Tako je.
- 11 P: Dobro. E sada, da li je od Vas traženo, pošto ovde imamo dokumenta
12 gde se vide... ima, na primer, jedan od ovih dokumenata koji se odnosi samo na
13 krivična dela na štetu Albanaca. Odgovorite mi, molim Vas, da li je od Vas
14 Ministarstvo unutrašnjih poslova tražilo da prvo date sve informacije o
15 krivičnim delima na štetu Albanaca ili da date informaciju o krivičnim delima na
16 štetu Srba i Crnogoraca ili Roma i tako dalje?
- 17 O: Traženo je prvo da uradimo krivična dela na štetu Albanaca i ostala
18 poglavlja, a onda je naknadno zatraženo da uradimo i krivična dela na štetu
19 Srba.
- 20 P: Dakle, u vreme kad je od Vas traženo da napravite informaciju o
21 nasilnim deportacijama Albanaca i njihovom progonu i tako dalje, traženo je i da
22 napravite informaciju o krivičnim delima na štetu Albanaca, je li tako?
- 23 O: Tako je.
- 24 P: A nije traženo da napravite informaciju o krivičnim delima na štetu
25 Srba?
- 26 O: To nije traženo u to vreme.
- 27
- 28
- 29
- 30

1 P: A kad je... posle kolikog protoka vremena Vam je traženo da napravite
2 informaciju o krivičnim delima na štetu Srba?

3 O: Pa možda nakon par meseci. Ja sad ne mogu da tačno odgovorim.

4 P: Da li je to bilo posle vremena kad ste već završili informaciju o
5 krivičnim delima na štetu Albanaca?

6 O: Tačno tako.

7 P: Dobro. Gospodin Nice Vas je pitao posebno o informaciji koja se
8 odnosi na bezbednosne događaje sa smrtnim posledicama u periodu 01.01.1998.-
9 01.06.2001. koja je sadržana u tabulatoru 1.4. On Vas je pitao samo o tački 59
10 koju ste Vi u celini citirali i ja nemam potrebe da je ponovo čitam.
11 Pretpostavljam da se sećate. Ovde se radi o zabelešci da je - samo ću da citiram
12 jedan deo u kojoj kaže: "Pripadnici policije su odgovorili na vatru." Prvo se
13 kaže da je napadnuta policijska patrola i tom prilikom lišili života osam
14 pripadnika UČK, i nabrajaju se njihova imena.

15 Gospodin Nice je u jednom trenutku postavio pitanje da su... tvrdio da
16 su ti ljudi zaklani. Da li je Vama išta poznato i da li postoji ikakav podatak
17 da ovo nije ovako kako ovde piše nego da su ti ljudi zaklani?

18 O: Ma kakvo klanje. Nema govora o klanju. Znači, ništa oko toga nema.

19 P: Dobro. Da li ovaj ceo predmet koji piše "Predmet sa spisima broja
20 A/III-59" postoji u Ministarstvu unutrašnjih poslova u SUP-u Peć u Kragujevcu?

21 O: Postoji i taj i svi ostali.

22 P: Da li postoje svi predmeti koji se u tabulatoru 1 nalaze po listi
23 "A", po broju predmeta i po abecednom redu, po imenima lica koja su sadržana u
24 tim predmetima?

25

26

27

28

29

30

1 O: Postoje, jer to je sačinjeno na osnovu tih predmeta.

2 P: Dakle, iza svih ovih informacija koje ste Vi dali i koje su sadržane
3 u dokumentaciji koja je ovde data kao dokazni predmet postoje konkretni dosijei
4 sa podacima koji se odnose na svaki predmet?

5 O: Tačno je tako.

6 P: Da li to znači da je svaki od ovih dokumenata koji se nalazi u
7 tabulatorima službeni dokument Ministarstva unutrašnjih poslova, sa svojim
8 brojem i potpisom, zasnovan na pojedinačnim predmetima koji su u tim dokumentima
9 obrađeni?

10 O: Da. Drugačije se nije ni mog... ni radilo nit se moglo raditi.

11 P: Dobro. Ja se nadam da smo... da smo to raščistili.

12 OPTUŽENI: I ja ću Vas zamoliti, gospodo, da Vi prihvatite ove dokazne
13 predmete, pogotovo kad mi ovde imamo u vidu da gospodin Nice daje dokazne
14 predmete iz druge, treće i pete ruke, kao što su ovi... pisanja *Human Rights*
15 *Watcha* i knjiga "*Under Orders*" i tako dalje koje... koje nemaju nikakvu...
16 nikakvu dokaznu vrednost. A ovde se radi o zvaničnim dokumentima zvaničnih
17 organa, sudskim spisima i istražnim dokumentima pribavljenim u toku istrage.
18 Prema tome, ako na bilo kakav način razmatrate i upoređujete valjanost dokaznih
19 predmeta koji se daju, onda se nadam da ćete imati u vidu da zvanični dokumenti
20 svakako moraju imati prednost u odnosu na ove propagandne materijale kojima se
21 služi gospodin Nice, uključujući i ove BBC-eve montirane emisije i tako dalje, u
22 šta smo se uverili više puta.

23 G. MILOŠEVIĆ:

24 P: E sada, gospodine Paponjak, pukovniče, odakle ste Vi?

25 O: Iz Rudog.

26 P: Kako ste rekli?

27 O: Rudo. To je jedno mesto...

28

29

30

1 P: Molim Vas, kako ste rekli? Odakle ste Vi?

2 O: Iz Rudog.

3 P: E dobro. Vi ste znači iz Rudog?

4 O: Da.

5 P: E dobro. A ja sam iz Požarevca. E sad, vidite, u ovom dokumentu koji

6 je gospodin Nice pokušao da Vam objasni na srpskom jeziku. To je dokument "Vojni

7 odsek Peć", pa se kaže, "preseljenje dela stanovništva iz zone odgovornosti," i

8 tako dalje. Da li to znači da se radi o stanovništvu koje je iz tog mesta?

9 O: Ja sam to pokušao da ukažem, al' otprilike mnogi ovde znaju srpski

10 jezik bolje od mene.

11 P: Dobro. Jasno. Moralo bi da stoji, ako bi trebalo da se iseljavaju, da

12 se iseljavaju izvan tog područja, a ovde se identifikuje da su reč o

13 stanovništvima...

14 G. NICE: [simultani prevod] Pitanje s kojim se počelo nagovještava

15 sugestivno pitanje.

16 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Ja ću dozvoliti da se završi

17 pitanje. Završite svoje pitanje, gospodine Miloševiću.

18 G. MILOŠEVIĆ:

19 P: Da li ovde ova prva rečenica glasi: "Preseljenje dela stanovništva iz

20 zone odgovornosti VO Peć", pa onda u nastavku rečenice piše, "a u cilju

21 pravilnog funkcionisanja ukupnog života u zoni odgovornosti."?

22 O: Tako je.

23 P: Da li to znači... Odnosno, neću da postavljam pitanje da ne bude

24 sugestivno. Šta to znači, pukovniče?

25 O: To znači ono što sam ja pokušao da objasnim i kad je bilo pitanje od

26 gospodina tužioca, da se tim reguliše premeštanje stanovnika iz onih mesta u

27 kojim bi mogli biti ugroženi. Znači, sa položaja, na primer, vojske ili policije

28

29

30

1 na neku drugu lokaciju koja je bezbedna. To je to i ništa drugo. Tu se ne radi o
2 iseljavanju, nego preseljavanju. Tu se...

3 P: Dobro. Molim Vas, da li je cilj ove mere zaštita civilnog
4 stanovništva ili progon civilnog stanovništva?

5 O: To su mere zaštite. To primenjuju sve vojne jedinice, ako očekuju da
6 će biti borbenih dejstava.

7 P: Dobro. Nadam se da... da smo to razjasnili. E, sada da razjasnimo još
8 nekoliko stvari koje je gospodin Nice pokrenuo u vezi sa ovim zatvorom
9 "Dubrava". Gospodin Nice je pomenuo tabulator 7.

10 [Sudije većaju]

11 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Gospodine Milošević, molim Vas
12 recite nam ponovo koji je to tabulator, taj koji se bavi premeštanjem iz ili
13 izvan.

14 OPTUŽENI: Ja ne...

15 SUDIJA KWON: [simultani prevod] To je dokazni predmet 19 /?319/, a
16 tabulator 36.

17 OPTUŽENI: To je njegov dokazni predmet, a...

18 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] To je dokazni predmet 319, tabulator
19 36. Zamoliću da se to podijeli.

20 G. NICE: [simultani prevod] Gospoda Diklić mu je dostavila kopiju.

21 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Tražiću da se to prevede.

22 [Sudije većaju]

23

24

25

26

27

28

29

30

1 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Molim Vas da se verzija na srpskom
2 stavi na grafoskop tako da prevodioci mogu to prevesti.

3 G. KAY: [simultani prevod] Ja nemam sa sobom dokaze koji su uvedeni
4 prilikom svedočenja gospodina Coe, pošto ih je bilo mnogo, ali mislim da postoji
5 verzija na engleskom koja bi mogla da se dostavi uvaženim sucima i meni.

6 SUDIJA BONOMY: [simultani prevod] Mi smo imali verziju na engleskom
7 jutros, ali sugestija je bila da je prevod pogrešan.

8 G. KAY: [simultani prevod] Da, ja sam samo htio da kažem da to postoji i
9 da bismo to mogli da imamo na umu kako bi se to podijelilo.

10 OPTUŽENI: Gospodine Robinson, ja imam pred sobom i ovo šta sam sad
11 pročitao citirajući srpski tekst kad sam pitao pukovnika, a imam i engleski
12 prevod koji je uz ovo dat kad je gospodin Nice prezentirao ovaj dokument. U
13 engleskom prevodu je prevod netačan. Umesto da se kaže da je to stanovništvo,
14 stanovništvo... piše...

15 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Dajte da to stavimo na grafoskop.
16 Gospodine Miloševiću, znam da ste Vi talentovani za jezike, ali bih radije da se
17 to stavi na grafoskop tako da može da se prevede. Molim da se verzija na srpskom
18 stavi na grafoskop. Molim da se stavi na grafoskop, a mi ćemo zamoliti
19 prevodioce da to prevedu.

20 OPTUŽENI: Pa, dobro, mogu li ja da pitam nešto prevodioce pošto, evo i
21 oni kao stručnjaci mogu da svedoče, pretpostavljam.

22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Ja ne želim nikakve dokaze sada u
2 vezi sa tim. Dozvolite samo prevodiocima da prevedu ovo šta je na grafoskopu.
3 Koji je to paragraf?

4 OPTUŽENI: Ovo je rečenica na samom početku: "Preseljenje dela
5 stanovništva iz zone odgovornosti." Ja ne vidim na grafoskopu šta je... šta se
6 nalazi, jer izgleda da mi... E, spustite, spustite, molim Vas. Spustite malo...
7 malo dole. *Down, down. Just the opposite direction.* E evo, ovde vidite, druga
8 rečenica glasi: "Te preseljenja dela stanovništva iz zone odgovornosti VO Peć u
9 cilju pravilnog funkcionisanja ukupnog života u zoni odgovornosti Peć." Znači,
10 govori se o stanovništvu iz te zone odgovornosti i o njihovom preseljenju. A
11 ovde je prevedeno "*out of...*"

12 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Gospodine Miloševiću... gospodine
13 Miloševiću, molim Vas ćutite za trenutak. Dozvolite da prevodioci prevedu. Molim
14 prevodioce da prevedu. Samo pročitajte tekst.

15 PREVODILAC: /prevod engleskog transkripta: "Koji deo, časni Sude? Odakle
16 da krenemo? Neko bi to trebao da pročita, da bismo mogli da prevedemo."/

17 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Zar ne vidite to na grafoskopu?

18 PREVODILAC: /nedostaje simultani prevod/

19 OPTUŽENI: Možete to da preskočite. To preskočite.

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 PREVODILAC: /nedostaje simultani prevod/

2 OPTUŽENI: To preskočite.

3 PREVODILAC: /nedostaje simultani prevod/

4 OPTUŽENI: To je sve, to je sve što je... Prema tome, ova prevodi...

5 prevoditeljka je pravilno prevela. Radi se o stanovništvu "*from the zone*", a
6 ovde je prevedeno u ovom... u ovom dokumentu gospodina Nicea "*part of population*
7 *out of the zone*". Nikako se ne bi moglo prevesti "*out of the zone*" ovde.

8 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] I ona je takođe rekla premještanje.
9 Takođe je upotrebljen izraz "*relocation*", što je različito u odnosu na pismeni
10 prevod.

11 SUDIJA BONOMY: [simultani prevod] Ja mislim da imam isti problem koji
12 sam imao i ranije. Po mom shvatanju "iz zone" je isto što i "izvan zone". Ja ne
13 vidim u čemu je tu razlika, osim ako to na srpskom nema neko posebno značenje. U
14 ovom kontekstu "iz zone" znači stanovništvo te zone, ali preseliti dio
15 stanovništva iz zone znači da to stanovništvo bude premješteno van te zone. Ali
16 možda je tu problem prevoda koji je izuzetno teško napraviti.

17 OPTUŽENI: Pitao sam svedoka upravo u te svrhe: odakle ste gospodine...
18 odakle ste gospodine Paponjak i on je odgovorio: "Iz Rudog."

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 U srpskom jeziku je to "ja sam odatle", kao što ste Vi rekli "*of the*
2 *zone*".

3 SUDIJA BONOMY: [simultani prevod] Gospodine Miloševiću, ljudi to kažu na
4 engleskom. Ja bih mogao da kažem da sam "*from*", iz Škotske. Ja to razumem, ali
5 nikada ne bih govorio o stanovništvu "iz Škotske" koristeći izraz "*from*", već
6 kad bih govorio o stanovništvu Škotske, koristio bih izraz "*of*".

7 OPTUŽENI: Ovde se radi o dve reči koje su pogrešno prevedene. Ovde se
8 kaže o preseljenju, a ovde se upotrebljava reč "*the moving of part of*
9 *population*" u prevodu, a isto tako, umesto da se kaže "*of the zone*" ili "*from*
10 *the zone*" kaže se "*out of the zone*" što je potpuno izmenilo smisao. A svedok je
11 upravo objasnio o čemu se radi. I ja sam mu postavio pitanje: je li cilj toga
12 maltretiranje ili zaštita stanovništva? On je objasnio: upravo je cilj zaštita
13 tog stanovništva, jer osnovno je da se zaštititi civilno stanovništvo.

14 SUDIJA BONOMY: [simultani prevod] Ja nemam nikakvih poteškoća da
15 prihvatim da je pravi prevod na engleskom "*from*", dakle "iz", ali i dalje ostaje
16 pitanje tumačenja, odnosno prevoda čitave te rečenice da shvatimo šta to zaista
17 znači, a time ćemo se pozabaviti kada za to bude prikladan trenutak.

18 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Možete nastaviti, gospodine
19 Miloševiću.

20 OPTUŽENI: Hvala, gospodine Robinson.

21 G. MILOŠEVIĆ:

22 P: Pukovniče, gospodin Nice je pomenuo tabulator 7. U tabulatoru 7 data
23 je informacija o događajima i posledicama NATO bombardovanja na teritoriji
24 Sekretarijata Peć. Da ne čitam sad datume pošto zahvata celo vreme agresije.

25

26

27

28

29

30

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

Prazna stranica umetnuta radi usklađivanja numeracije stranica.

1 E sad, pogledajte, molim Vas, u tabulatoru 7 su događaji kako su
2 sadržani hronološki. Od tačke 64 počinje: "Istok, 'Dubrava', 19.05., 8.20h do
3 10.20h." Pa onda ima i predmet posle i sve ostalo što je... što je... pa onda
4 imate tačka 65, isto ima "Istok, 'Dubrava', 21.05.". I opet su data vremena.

5 O: Tako je.

6 P: Pa onda imate...

7 O: 66.

8 P: 66 tačka: "Istok, 'Dubrava', 21.05., 17.50h."

9 O: Tako je.

10 P: I opet, dalje, predmet i dostavljen izveštaj i tako dalje. Svuda se
11 govori o smrtno stradalim licima i tako dalje.

12 G. NICE: [simultani prevod] Ja ne znam da li Veće želi da se osvrne na
13 to, međutim ja nisam uopšte unakrsno ispitivao u vezi sa ovim dokumentom, budući
14 da nisam imao prevod ovog dokumenta. Ja sam bio postavio nekoliko pitanja u vezi
15 sa tabulatorom 8. Međutim, ja nisam imao prevod tabulatora 7, te s toga nisam ni
16 unakrsno ispitivao u vezi sa tim. Da sam imao prevod, možda i bih.

17 [Sudije većaju]

18 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Gospodine Miloševiću, prvo da čujemo
19 pitanje, pa ćemo onda odlučiti da li ćemo ga odobriti.

20 OPTUŽENI: Gospodine Robinson, mislim da se dobro sećate da je gospodin
21 Nice insistirao više puta kada je sve bombardovan zatvor u unakrsnom
22 ispitivanju. I ja sad izvlačim taj tabulator 7. Sećam se da ga je i pomenuo, ali

23

24

25

26

27

28

29

30

1 ako ga nije čitao, to potpuno uvažavam. Međutim, nesumnjivo je pitanje
2 legitimno, jer je on ispitivao u vezi vremenom... u vezi sa vremenom kada je
3 bombardovan zatvor.

4 SUDIJA BONOMY: [simultani prevod] Ali u tabulatoru 7 se ne navode
5 nikakva vremena. Da li se možda radi o tabulatoru 7.1 ili 7.2 ili nekom drugom?

6 G. NICE: [simultani prevod] Evo, ovo je odličan primer s kakvim
7 problemima se suočavamo kad nemamo prevode dokumenata, jer evo gledajući sad
8 ovaj dokument, vidim da se spominju razna vremena vezano za Istok i "Dubravu", a
9 to nije bilo obuhvaćeno tokom glavnog ispitivanja. Budući da ja nemam englesku
10 verziju, nisam mogao ni da se pripremim. A i da sam imao englesku verziji, ne
11 znam da li bih možda nešto i pokrenuo.

12 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Da, ali to bi onda proisteklo iz
13 unakrsnog ispitivanja.

14 Gospodine Milošević, nastavite.

15 OPTUŽENI: Hvala, gospodine Robinson.

16 G. MILOŠEVIĆ:

17 P: Dakle, ovde u tabulatoru 7, na... na broju rednom 64 je zatvor
18 "Dubrava" 19., od 8.20h do 10.20h. Na tački 65 takođe "Dubrava" 21-og, od 8.30h
19 do 10.30h. Na tački 66, "Dubrava" 21-og od 17.00h... oko 17.50h - to je 66. Onda
20 je na tački 67, kako hronološki ide: Peć, Vranovačko brdo, što nema veze s
21 "Dubravom", ali već u tački 68 ponovo ima "Istok, 'Dubrava', 21.05. od 23.40h do
22 23.45h". Pa, na tački 69 ima: "Istok, 'Dubrava' 22.05. od 13.00h do 15.00h."

23 I to su svi, dakle, od tačke... Uključujući i tačku 64, zaključkom...

24

25

26

27

28

29

30

1 zaključno sa tačkom 69, svi događaji bombardovanja zatvora "Dubrava", s tim što
2 izuzimam tačku 67 koja je hronološki tu upala između 64 i 69, jer se ne odnosi
3 na zatvor u Dubravi /Dubravě/.

4 E, sad, molim Vas, pukovniče, da li je ovo uobičajeni način, kako bih
5 rekao, fraza koja se upotrebljava? Ali prethodno da raščistimo. U raznim danima
6 poginulo je nekada više, nekada manje lica u bombardovanju. Nije svaki put kad
7 je bio ovaj događaj, a registrovali smo ih, znači od 64 do 69, pet ili šest,
8 nije svu... nije ravnomerno izginulo ljudi. Je li to tako?

9 O: Da. Tako je.

10 P: Različito. E sad, da li primećujete da je u svim tačkama, znači od
11 64...

12 SUDIJA BONOMY: [simultani prevod] Samo jedan trenutak. Mi smo već bili
13 pogledali broj 69, odnosno tu se spominjao, ali šta tu, u stvari, piše,
14 gospodine Paponjak? Dakle, šta stoji pod tačkom 69?

15 SVEDOK: Piše da je bombardovan Kazнено-popravni dom "Dubrava" sa više
16 projektila. "Smrtno je stradalo i teške i lake telesne povrede zadobilo je
17 nekoliko lica."

18 SUDIJA BONOMY: [simultani prevod] Samo trenutak jedan budući da ne
19 dobijam prevod.

20 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Počnite ispočetka.

21 SVEDOK: "... je bombardovan Kazнено-popravni dom 'Dubrava' sa više
22 projektila. Smrtno je stradalo i teške i lake telesne povrede zadobilo je

23

24

25

26

27

28

29

30

1 nekoliko lica. Nastala velika materijalna šteta na objektima Kazneno-popravnog
2 doma. Dostavljen izveštaj Ministarstvu unutrašnjih poslova Republike Srbije. U
3 trodnevnom bombardovanju smrtno je stradalo 100 lica. Teško i lakše je ranjeno
4 140 lica. Uviđaj je vršen u više navrata od strane istražnog sudije Okružnog
5 suda iz Peći u saradnji sa radnicima SUP-a Peć. Sačinjena kriminalističko-
6 tehnička dokumentacija, kriminalističko-tehnički izveštaj, skica lica mesta,
7 video snimak. Sačinjena službena beleška. Izvršeno daktiloskopiranje 67 leševa u
8 cilju identifikacije, dok 26 leševa nije daktiloskopirano zbog nastalih
9 oštećenja i faze raspadanja leševa. Leševi sahranjeni pojedinačno, na zakonom
10 propisan način. Video-prilog 1/10, 2/10, 3/10, 4/10 i 1/11" - to su oznake tih
11 parcijalnih video-snimaka po danima ili po vremenima - "i predmet J/3-60."

12 SUDIJA BONOMY: [simultani prevod] Zar tu ne stoji ono šta se desilo
13 između 13.00h i 15.00h, 22. maja?

14 SVEDOK: Da.

15 SUDIJA BONOMY: [simultani prevod] A šta tu stoji? Šta se tad desilo?

16 SVEDOK: Ja vidim...

17 OPTUŽENI: Pa ovo što, ovo na početku piše...

18 SUDIJA BONOMY: [simultani prevod] Molim Vas dozvolite svedoku da on
19 odgovori na pitanje.

20 SVEDOK: Piše da je bombardovan, to gore u naslovu, to je pod brojem 69:
21 "Istok, 'Dubrava', 22.05.1999. od 13.00h do 15.00h."

22 SUDIJA BONOMY: [simultani prevod] Da, ali šta tu stoji? Šta se desilo?
23 Ono šta ste Vi pročitali jeste da je bombardovan Kazneno-popravni dom "Dubrava"
24 sa više projektila, smrtno je stradalo više ili manje, nekoliko lica,
25 materijalna šteta naneta zatvoru, dostavljen izveštaj MUP-u. U trodnevnom

26

27

28

29

30

1 bombardovanju smrtno je stradalo 100 lica.

2 Ali ono šta ja pokušavam da saznam jeste šta se, u stvari, dešavalo
3 između 13.00h i 15.00h 22. maja. A izgleda da se to ne navodi tu. Dakle, da li
4 možete to da mi pojasnite?

5 SVEDOK: Ja sad na osnovu ovog ne mogu to da pojasnim.

6 SUDIJA BONOMY: [simultani prevod] Puno Vam hvala.

7 G. MILOŠEVIĆ:

8 P: Da li je ovih par prvih alineja se odnosi na taj 22. maj od 13.00h do
9 15.00h: "Bombardovan KP Dom, smrtno stradalo, više i lakše telesne povrede
10 zadobilo nekoliko lica, nastala velika šteta i dostavljen izveštaj MUP-u
11 Srbije..."

12 O: Pretpostavljam da je...

13 SUDIJA BONOMY: [simultani prevod] Svedok je već odgovorio na to pitanje.
14 Dodatno ispitivanje se ne vrši na taj način. Svedok je već odgovorio na pitanje.
15 Ja sam mu jasno postavio pitanje. On je rekao da ne može to da objasni.

16 G. NICE: [simultani prevod] Izvinjavam se što prekidam, ali evo,
17 pogledao sam odgovor svedoka, a hteo bih da vidim šta može da se uporedi sa
18 prevodom i to na osnovu brojeva koje svi možemo da pratimo. Dakle, on je
19 dobrovoljno izneo primedbu o delimičnim video snimcima tog dana, o telima.
20 Mislim da se to ne javlja u tekstu, ali ja bih bio postavio pitanje u vezi sa
21 tim, s obzirom na materijal koji smo dobili, a takođe i s obzirom na odgovore
22 koje nam je svedok dao o tome da je bilo nemoguće izvršiti uviđaj na licu mesta

23

24

25

26

27

28

29

30

1 22-og. Jer, sećate se, to je bio onaj dan kada su oni svi bili prestrašeni kako
2 bi uopšte otišli tamo, a izgleda, evo sad, da je u stvari toga bilo. I mislim da
3 bi trebalo da dobijemo taj materijal u prevodu.

4 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Gospodine Miloševiću, imate još
5 jedno pitanje pre pauze.

6 G. MILOŠEVIĆ:

7 P: Pukovniče, da li se u svim ovim - evo pogledajte sve tačke od 64, 65,
8 66, 68 i 69 - uvek nalazi potpuno jedna ista fraza: "Prvo bombardovan Kazneno-
9 popravni dom u više navrata, sa više projektila", a onda sledeća je: "Smrtno je
10 stradalo, i teške i lake telesne povrede zadobilo nekoliko lica." Dakle, ova
11 rečenica: "Smrtno je stradalo i teške i lake telesne povrede zadobilo nekoliko
12 lica", potpuno identična je u svih ovih nekoliko tačaka gde se pominje zatvor
13 "Dubrava" iako smo ustanovili da je nekad poginulo više, a nekad manje. Da li
14 možete da objasnite kako se upotrebljava u Vašoj... u Vašem, kako bih rekao,
15 zvaničnom govoru...

16 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Gospodine Miloševiću, toliko je
17 sugestivnih pitanja u ovom Vašem poslednjem naporu koji ulažete.

18 Poslednje pitanje je bilo koja je zvanična terminologija kako bi se
19 ovakve stvari izrazile. Da li možete da odgovorite na to pitanje?

20 SVEDOK: Ja bih, ako dozvolite, odgovorio na onu primedbu tužioca. Sve
21 ovo šta je kasnije dodato nakon dostavljanja izveštaja MUP-u Republike Srbije
22 odnosi se na naša zbirna saznanja o tim događajima, jer ovo je poslednji taj
23
24
25
26
27
28
29
30

1 izveštaj o bombardovanju i tu su sabrana sva saznanja. Zato imaju podaci i o
2 video priložima i o daktiloskopiranju i o svemu tome. Znači, ovo je poslednji
3 put da se navodi bombardovanje i onda su iznete posledice tog bombardovanja
4 ukupno pre toga koji je bio...koje je bilo. Znači, ovo se ne odnosi... Ja sam
5 shvatio da tužilac hoće reći da je tog dana bio uviđaj, pa da su to video
6 prilozima sa uviđaja. Uviđaj nije bio tog dana, a video-prilozima označeni brojevima
7 1/10, 2/10, 3/10, 4/10 i 1/11 se odnose na s... ukupne video priloge koji su...
8 se nalaze u dosijeu.

9 G. MILOŠEVIĆ:

10 P: Pukovniče, da li se u ovoj tački 69, ove prve četiri alineje odnose
11 samo na taj događaj 22-og? Mislim, zaključno sa ovim izveštajem MUP-u Srbije
12 dostavljenim?

13 O: Da, to je, to je standardno. To je...

14 P: Da. A ovo ostalo je onda... se odnosi na sve ove druge događaje, sve
15 i pre njega i sve kumulativno?

16 O: Tako. Upravo je tako.

17 P: Mislim, to se vidi iz samog teksta. Samo sam hteo da to raščistimo. E
18 sad, objasnite, pošto ste rekli sami da intenzitet...

19 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Gospodine Miloševiću, zaustavićemo
20 se sada i napraviti pauzu od 20 minuta.

21 SUDSKI SLUŽBENIK: [simultani prevod] Molim ustanite.

22 ... Početak pauze u 12.17h

23 ... Sednica nastavljena u 12.44h

24 SUDSKI SLUŽBENIK: [simultani prevod] Molim ustanite.

25 Izvolite sedeti.

26

27

28

29

30

1 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Gospodine Miloševiću, izvolite.

2 G. MILOŠEVIĆ:

3 P: Pukovniče, da li ste mogli da vidite u svim ovim tačkama, znači, od
4 64 do 69, sa izuzetkom tačke 67 koja se ne odnosi na "Dubravu", uvek je
5 upotrebljena jedna ista rečenica: "Smrtno je stradalo, i teške i lakše telesne
6 povrede zadobilo je nekoliko lica."?

7 O: Da. To je jedna opšta formulacija koja je stavljena zato što se nije
8 znalo koliko.

9 P: Samo sam to hteo da ustanovim. Dakle, nikakve razlike u ovim opisu...
10 u ovom opisu događaja nisu pravljene iz dana u dan, nego se uvek upotrebljavala
11 jedna te ista rečenica "nekoliko lica smrtno stradalo i povređeno"?

12 O: Da, tako je, jer nije bio poznat podatak koliko. Na kraju je dat...
13 d... dato zbirno u ovoj tački 69, ta saznanja kompletna koja su proistekla iz
14 uviđaja i ostalih činjenica.

15 P: Da li Vam je poznato, pukovniče, da li su u ovim avio napadima
16 pogođeni svi objekti zatvora u Dubravi?

17 O: Pogođeni su svi objekti.

18 P: Da li je bilo ijednog objekta koji nije pogođen u avio bombardovanju?

19 O: Nije bilo nijednog.

20 P: Da li se u zatvoru tada, kako ste rekli, nalazilo preko 1.000
21 osuđenika ili optuženika?

22 O: Tako je. Bilo je 1.004 zatvorena lica.

23 P: Ako je u objektima gde je 1.004 zatvorena lica... ako su svi objekti
24
25
26
27
28
29
30

1 pogođeni, da li je za očekivati da otprilike ovoliki broj strada? To je negde
2 manje od 10%.

3 O: Tako...

4 G. NICE: [simultani prevod] Ovo mi zvuči kao sugestivno pitanje.

5 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Gospodine Miloševiću, pitanje jeste
6 bilo sugestivno. Morate preformulisati.

7 OPTUŽENI: Dobro.

8 G. MILOŠEVIĆ:

9 P: Dakle, svi objekti su pogođeni u krugu zatvora u kome ima 1.004
10 zatvorenika, od čega je 95 poginulo. Je li... Jesu li to činjenice koje su
11 utvrđene?

12 O: Tako je. To su činjenice koje su utvrđene. Ima 97 poginulih ili možda
13 i nešto malo više. Ja ne mogu sad napamet reći.

14 P: Gospodin Nice je pokazao trpezariju u kojoj nema leševa, a pre toga
15 da li ste zapazili da ima na traci deo trpezarije gde ima više leševa?

16 O: Tako je. Postoji i ta... i takav momenat na traci.

17 P: Ako je kroz krov trpezarije uletela bomba, da li bi trebalo da su
18 leševi odbačeni, da su poginuli od eksplozije?

19 O: Logično je i to je normalna posledica da će poginuti u prostoriji u
20 koju uđe bomba.

21 P: Da li se u tabulatoru 46.5 nalazi - ovo nije ni bilo potrebno da se
22 prevodi pošto je izvađeno iz ove "Bele knjige" - nalazi deo ovih fotografija
23 koje se odnose na zatvor u Dubravi?

24 O: Samo da pokušam pronać'.

25

26

27

28

29

30

1 Bojim se da ovo nije to.

2 P: 46.5 je izvod ovih fotografija.

3 OPTUŽENI: Mogu li ja da stavim ovih samo nekoliko fotografija na... na
4 projektor?

5 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Evo, sada poslužitelj daje to
6 svedoku.

7 SVEDOK: To je to. Pronašao sam to o čemu se radi.

8 G. MILOŠEVIĆ:

9 P: Da li biste bili ljubazni da stavite na... na projektor? Ne morate
10 sve, ali na primer, od 322. pa nadalje. Samo na kratko, od 322. strane pa
11 nadalje. To nije to. E, dobro. To su te fotografije. Sledeću, molim; sledeću,
12 molim.

13 O: Sledeću.

14 P: To su učinci avio bombi, je l' tako?

15 O: Da, ta... tačno je.

16 P: Dobro. Dalje. Sledeću, molim.

17 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] A s čim je ovo u vezi? Tokom
18 dodatnog ispitivanja nemate potpunu slobodu da postavljate sva pitanja. Recite
19 nam iz čega ovo proizilazi.

20 OPTUŽENI: Iz pitanja gospodina Nicea koji je postavio, ne jedno nego
21 mnogo pitanja o tome da li je vršena obdukcija da bi se ustanovilo zašto su...
22 kako su ljudi poginuli.

23 G. MILOŠEVIĆ:

24 P: Evo, molim Vas, sledeću fotografiju. To je u unakrsnom ispitivanju
25 postavljao gospodin Nice...

26 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Ali Vi nam niste objasnili,
27 gospodine Milošević. Niste nam objasnili.

28 OPTUŽENI: Evo, gospodine Robinson...

29

30

1 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] I kakve veze ove fotografije imaju
2 sa tim pitanjem?

3 OPTUŽENI: Pa ima sa tim pitanjem...

4 PREVODILAC: Mikrofon nije uključen.

5 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Gospodine Miloševiću, morate da mi
6 objasnite na koji način se pitanje koje Vi postavljate povezuje sa pitanjem
7 postavljenim tokom unakrsnog ispitivanja. Čekam da mi to objasnite.

8 OPTUŽENI: Ako pogledate ove sledeće fotografije, vidi se vrlo jasno više
9 leševa, evo, na ovoj donjoj, pa onda na sledećim, pa na sledećim, gde su ljudi
10 očigledno poginuli u... u... u tom bombardovanju. Moje pitanje...

11 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Ali u kakvoj je vezi to sa bilo
12 kojim drugim pitanjem?

13 OPTUŽENI: U vezi je sa pitanjima koja je postavljao gospodin Nice, u
14 vezi s lekarom koji je vršio pregled leševa i pita da li su vršene obdukcije,
15 pregledi i tako dalje. Moje pitanje je, dakle, u vezi s tim pitanjima gospodina
16 Nicea, da li organi tamo gde je potpuno jasno kako je nastupila smrt lica, vrše
17 posle toga i nekakve obdukcije? Da li je to uobičajeno? Evo, okrenite sledeću
18 fotografiju. Ako se lice izvuče iz ruševina posle onolikog...

19 [Sudije većaju]

20 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Ne, ne. Možete da postavite pitanje,
21 ali ne treba nam pomoć fotografija.

22 G. NICE: [simultani prevod] Časni Sude, evo, ja sad gledam fotografije.
23 Možda je optuženi zbunjen, a bilo bi šteta da se i drugi zbunjuju. Sve se ovo
24 odnosi na 19. maj. Tačno se poklapaju. Međutim, niko ne osporava šta se desilo

25

26

27

28

29

30

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

Prazna stranica umetnuta radi usklađivanja numeracije stranica.

1 19. maja. Svi se slažemo oko toga da su oni tada poginuli i na koji način su
2 poginuli.

3 OPTUŽENI: Ovo se odnosi, ako ćemo baš da konstatujemo na šta se odnosi
4 ovo iz "Bele knjige", odnosi se na 19. i 21. maj. I ovde se govori na strani
5 319., to je na početku tabulatora 46.5, da je 95 ljudi poginulo i 196 ranjeno.
6 To ovaj podatak sadrži na početku i odnosi se na 19. i 21. maj.

7 G. MILOŠEVIĆ:

8 P: Dakle, pitam Vas, pukovniče, da li je za vreme NATO bombardovanja...

9 SUDIJA BONOMY: [simultani prevod] Pre nego što postavite to pitanje, da
10 li Vi, u stvari, kažete da se neke od ovih fotografija odnose na neki drugi
11 datum, a ne samo na 19. maj? Dakle, da li Vi tvrdite da se neke od ovih
12 fotografija odnose na datum nakon 19. maja?

13 OPTUŽENI: Pa...

14 SUDIJA BONOMY: [simultani prevod] Govorim o fotografijama leševa.

15 OPTUŽENI: Ne mogu da preciziram na koji se koji datum odnose ove slike.
16 Ali ovde na samom početku, u ovom dokumentu koji je objavljen u "Beloj knjizi"
17 na strani 319 pa nadalje, pominje se 19. i 21. maj. Šta je od toga 19. šta 21.
18 ili nekog drugog datuma, ja to ne mogu znati. Ali je očigledno da su slike
19 snimljene u zatvoru neposredno posle bombardovanja i da se vidi čitav niz
20 poginulih ljudi u tim eksplozijama.

21 SUDIJA BONOMY: [simultani prevod] Gospodin Nice je rekao da na osnovu
22 video snimka koji je načinjen nakon 19. maja, da ta tela, ova tela ovde,
23 odgovaraju, u stvari, telima koja su snimljena 19. maja. Da li Vi to osporavate?

24 PREVODILAC: Mikrofon nije uključen.

25

26

27

28

29

30

1 OPTUŽENI: /nečujno/ maja takođe je na traci: što je snimljeno bilo kog
2 drugog datuma je na traci. Ja ne mogu napamet da znam kad je koje telo
3 snimljeno, ali je na traci koja je data kao dokazni predmet, jer je deo
4 materijala iz istrage koja je vršena.

5 G. NICE: [simultani prevod] Časni Sude, možda se fotografija pod brojem
6 4 odnosi na 21. maj. No u svakom slučaju ja ću nabaviti svoj primerak "Bele
7 knjige" i to razmotriti, ali naravno, moj stav je jasan i Veće je to shvatilo.

8 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] U redu. Gospodine Miloševiću, možete
9 nastaviti.

10 G. MILOŠEVIĆ:

11 P: Imam samo jednostavno pitanje. Vi ste dali u ovoj informaciji o
12 posledicama NATO bombardovanja jedan čitav niz - ovde ima čak 97 slučajeva
13 bombardovanja na području odgovornosti Vašeg Sekretarijata za unutrašnje
14 poslove.

15 O: Tako je.

16 P: Da li je, gde god je bilo poginulih u ovim događajima koji su
17 pronađeni neposredno posle bombardovanja, pravljena neka specijalna istraga i
18 obdukcija ili je bilo očigledno kako su ljudi stradali, pa to nije pravljeno? Da
19 li je bilo uobičajeno da se vrši obdukcija žrtava bombardovanja?

20 O: Ne, nije bilo uobičajeno.

21 P: A zašto? Da li znate da objasnite?

22 O: Pa, prvo, ja sam rekao da o tom odlučuje istražni sudija, da l' će
23 biti rađena obdukcija. Verovatno je istražnom sudiji bilo jasno i očigledno kako
24 je smrt nastupila, pa je onda smatrao nepotrebnim i suvišnim. To je jedan deo
25 problema, a drugi deo problema je što je obdukcija u to vreme iziskivala

26

27

28

29

30

1 strahovite poteškoće i bilo je takoreći nemoguće izvršiti. Nemoguće je bilo
2 pronaći obducenta.

3 P: Hvala. Sada samo da...

4 SUDIJA KWON: [simultani prevod] Gospodine Paponjak, da li Vam je poznato
5 kada je objavljena ova "Bela knjiga"?

6 SVEDOK: Nije mi poznat tačan datum, ali mislim da je ona objavljena
7 negde 2003. ili tako.

8 OPTUŽENI: Ne...

9 SVEDOK: Napamet govorim.

10 OPTUŽENI: "Bela knjiga" je objavljena 1999. godine.

11 SVEDOK: Ne znam. Ja to nisam, ovaj...

12 OPTUŽENI: Pa imate, imate "Bele knjige" sve ovde.

13 SUDIJA KWON: [simultani prevod] Pa, zanima me zašto se tu ne spominje
14 bombardovanje 22. Govorim sad o strani 319.

15 SVEDOK: Ne znam. Ja nisam učestvovao u izradi.

16 SUDIJA KWON: [simultani prevod] Možete da nastavite, gospodine
17 Miloševiću.

18 G. MILOŠEVIĆ:

19 P: Par pitanja u vezi sa "Dubravom". Postavljeno Vam je pitanje da li je
20 bilo nekog vojnog cilja u krugu i neposrednoj blizini zatvora.

21 O: Da, to pitanje mi je bilo postavljeno.

22 P: Da li postoji bilo kakav vojni objekat ili vojno sredstvo, na primer,
23 kamion, transporter, neko oruđe koje je u tom bombardovanju uništeno u blizini

24

25

26

27

28

29

30

1 zatvora ili u samom zatvoru?

2 O: Ne. Ne, nije bilo nikakvih vojnih objekata ili vojnog oružja ili
3 oruđa.

4 P: Dobro. Gospodin Nice Vam je postavio pitanje u vezi sa tabulatorom 9
5 koji je jedna vrlo opsežna informacija, 9 i 9.1. Jer ovaj tekstualni deo je 9, a
6 onda cela ova... ceo spisak je 9.1. To je jedna detaljna informacija o
7 terorističkoj organizaciji, terorističkom delovanju, tako glasi njen naslov
8 "Informacija o terorističkoj organizaciji i terorističkom delovanju i
9 posledicama terorističkog delovanja OVK na području SUP-a Peć".

10 I on Vam je postavio pitanje da pročitate prvi pasus na 1. strani ispod
11 podnaslova "Albanski separatizam i ekstremizam u ranijem periodu" i pitao Vas
12 šta će Vam uopšte ovo, "1878. - Prizrenska liga".

13 Pukovniče, koliko vidim, ceo taj predistorijat do, uključujući i Drugi
14 svetski rat, već se završava na pola prve strane.

15 O: Tako je.

16 P: Da li je ovo... ovih nekoliko redova na početku dato kao istorijska
17 pozadina daljeg razvoja događaja ili da se nešto opisuje ili na neki način pravi
18 nekakav istorijski tekst?

19 O: Ovo je urađeno da bi se onaj koji to čita snašao, da bi to bolje
20 shvatio i ni za šta drugo. Ovo je informacija koja je rađena za naše potrebe.

21 P: Dakle, za potrebe policije sa istorijskom pozadinom događaja i vrlo
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 brzo se prelazi na devedesete godine?

2 O: Upravo tako.

3 P: Deo o parapoliciji koji počinje od sredine 4. stranice...

4 G. NICE: [simultani prevod] Časni Sude, ovo je dokument koji je posebno
5 interesantan i brine me što nismo imali dovoljno vremena da ga prevedemo. Nadao
6 sam se da ću jutros dovoljno brzo da prođem kroz ispitivanje i da ću naći pasuse
7 na koje ću se moći vratiti. Međutim, ja sam unakrsno ispitivao samo u vezi sa
8 prvim paragrafom i potpuno je nezadovoljavajući put da se na ovakvoj vrsti
9 dokumenta postavljaju pitanja, a da Vijeće nije imalo na raspolaganju kompletan
10 dokument da ga pogleda.

11 Tako da ili dokument treba da se u cijelosti prevede ili se treba voditi
12 računa da sam ja o njemu postavio samo pitanje u vezi sa prvim pasusom. I to je
13 proizašlo iz pitanja Vijeća juče, tako da zaista taj dokument nije imao punu
14 vrijednost tokom ispitivanja.

15 [Sudije većaju]

16 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Gospodine Milošević, ja shvatam stav
17 koji je iznijelo Tužilaštvo, ali želim prvo da čujem Vas. Šta Vi želite da
18 utvrdite ovim ispitivanjem?

19 OPTUŽENI: Ovim ispitivanjem želim da pobijem tvrdnju gospodina Nicea da
20 je ovo nerelevantno. Naime, on je nameravao da omalovaži ovaj dokument koji je
21 vrlo opsežan i detaljan pregled terorističkog delovanja na području

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 Sekretarijata unutrašnjih poslova Peć i to u periodu od 1. januara 1998. do 1.
2 juna 2001. godine. To... To je i u naslovu sadržano. I samom činjenicom da je
3 data u par redova istorijska pozadina terorističkog delovanja, gospodin Nice je
4 imao nameru da omalovaži čitav dokument koji sadrži ogroman broj dragocenih
5 podataka.

6 Ovo je primer na koji način se omalovažavaju dokazni predmeti koji imaju
7 vrlo značajnu dokumentarnu vrednost, tako što se pročita jedna rečenica, pa se
8 kaže to nije relevantno.

9 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Gospodine Miloševiću, Vi niste
10 koristili ovaj dokument u glavnom ispitivanju?

11 OPTUŽENI: Ali ga je koristio gospodin Nice u unakrsnom ispitivanju sa
12 ciljem da ga omalovaži.

13 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Da, ali on je koristio samo prvi dio
14 koji ima veze sa istorijom, a Vi sada hoćete da koristite ostatak dokumenta, a
15 dokument čak nije ni preveden. Dozvolite da se konsultujem sa svojim kolegama.

16 [Sudije većaju]

17 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Nećemo to dozvoliti. Pređite na
18 drugo pitanje.

19 G. MILOŠEVIĆ:

20 P: Još samo par pitanja, molim Vas. Vi ste pomenuli da ste bili na tom
21 groblju Rakoš gde su sahranjeni poginuli zatvorenici u zatvoru "Dubrava".

22 O: Da. Tako je. Bio sam tamo.

23 P: Da li je to bilo groblje i pre nego što su tamo zakopavani ti
24 zatvorenici?

25 O: To je muslimansko groblje u tom selu.

26 P: Da li su tokom rata tamo sahranjivani i drugi koji su poginuli u
27 raznim drugim dejstvima, u borbama, u sukobima koji su na tom terenu bili?

28

29

30

1 O: Normalno. Normalno da jesu.

2 P: Gospodin Nice je rekao da su odande iskopani neki koji su imali rupe
3 od metka. Da li su, dakle, na tom groblju se nalazili i mnogi koji su mogli da
4 poginu od vatrenog oružja?

5 O: Sigurno da da.

6 P: Gospodin Nice je postavio pitanje zašto se žurilo sa sahranjivanjem.
7 Mi smo ovde imali prilike da vidimo akt istražnog sudije koji je naredio
8 sahranjivanje. Da li je postojala tu opasnost od zaraze posle tih nekoliko dana
9 i da li je uobičajeno da se posle nekoliko dana sahrane ti koji su poginuli?

10 O: Nije se tu ni žurilo. Postupilo se po tome kako je moglo da se uradi
11 i nikako drugačije. Leševi su već bili zadobili lešne promene, zaudarali su.
12 Neki delovi su počeli da se raspadaju i sigurno je da je moralo da se požuri u
13 tom smislu. Ali se nije požurilo na... požurilo na uštrb bilo koje radnje koja
14 je trebala da se uradi.

15 P: Dobro. Da li je propušteno da se svaki leš slika, da se svakome uzmu
16 otisci prstiju i da se svaki grob obeleži brojem koji je utvrđen i na video-
17 traci i na fotografijama?

18 O: Nije učinjen nijedan propust. Sve je urađeno onako kako je trebalo.

19 P: Dobro. Onda se više neću vraćati na to pitanje.

20 Gospodin Nice Vas je pitao zašto ste Vi i dalje kad ste se izmestili u
21 Kragujevac nastavili da radite na prikupljanju podataka u vezi sa ovim
22 zločinima. Rekao je doslovce, ja sam to zapisao: "Kad ste znali da nećete da se
23 vratite?" Da li je Vama poznato da prema Rezoluciji 1244 je bilo... bilo
24 predviđeno da se vrati naša vojska i policija odmah nakon preuzimanja od strane
25 KFOR-a u jednom manjem broju, dakle odmah, a ne posle nekoliko godina?

26

27

28

29

30

1 O: Tako je. Tako je. Ja i danas ne znam da se mi nećemo vratiti tamo.

2 P: Dobro. Gospodin Nice Vas je pitao da li je neko vršio obuku, neko sa
3 strane, čak je pominjao Bosnu, da je neko iz Bosne vršio obuku za ljude iz Peći.
4 Da li imate ikakva saznanja da je neko iz Peći išao na neku obuku u Bosnu?

5 O: Ne.

6 P: Da li imate ikakva saznanja da je ijedan policajac, pošto sad o
7 policajcima možemo da govorimo preciznije, jer Vi ste ih sve poznavali, ikada
8 bio na nekoj obuci u Bosni?

9 O: Nije bio nikad niko.

10 P: Gospodin Nice Vas je pitao da se izjasnite u vezi sa navodima
11 predsednika *Human Rights Watcha* iz Peći i na onom faksimilu koji smo videli na
12 grafoskopu on nije citirao njegovo ime, ali ja sam pročitao njegovo ime da je to
13 izvesni Demaj. Jeste li čuli za lice koje se preziva Demaj i koji je predsednik
14 *Human Rights Watcha* iz Peći?

15 O: Ne. Ne, ja takvo lice ne poznajem.

16 P: Ne poznajete?

17 O: Ne. Isto... te... to što je iznosio tamo mogao je da iznese i u Peći
18 i da prijavi policiji, ako je nešto bilo.

19 P: Dobro. Pošto gospodin Nice insistira da *Human Rights Watch* radi javno
20 i da se bavi javnom aktivnošću, da li je moguće da se bavi javnom aktivnošću taj
21 gospodin Demaj, da je predsednik *Human Rights Watcha* u Peći i da Vi nikad niste
22 čuli za njega?

23 O: Ne, nisam. Sigurno je da... da je to nemoguće. Ako je bilo nekakvih
24 zloupotreba od policije ili nekakvog maltretiranja, onda je on mogao otvoreno da
25 dođe i da to kaže svakom starešini. Ako su pripadnici odeljenja u kom sam ja
26 radio nešto oko toga pravili, logično bi bilo da on takvu pritužbu iznese ili
27 komandiru te policijske stanice ili meni kao njegovom šefu.

28

29

30

1 P: Gospodin Nice je naveo više tvrdnji o maltretiranju Albanaca koje je
2 navodno učinila policija. Vi ste u svojim odgovorima rekli, s obzirom da je Peć
3 mali grad, da su građani poznavali sve policajce koji rade u Peći.

4 O: Da, tačno je.

5 P: A da li bi onda bilo logično da taj predsednik *Human Rights Watcha*,
6 ako iznosi nešto šta se navodno dogodilo da je policija zloupotrebila, navede
7 ime policajca koji je to učinio?

8 G. NICE: [simultani prevod] Prigovor.

9 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Gospodine Milošević, gospodine
10 Milošević, Vaša pitanja su provokativno sugestivna. Ja mislim da Vi znate da
11 postavljate sugestivna pitanja. Mi smo sve ovo već jednom prošli. Kada ste
12 postavili pitanje "zar ne bi bilo logično", to je zloupotreba. Vi kažete
13 svjedoku odgovor. Morate prestati to da radite, inače ću zaustaviti Vaše dodatno
14 ispitivanje. Ako niste u stanju da postavite pitanje koje nije sugestivno, to
15 znači da niste kompetentni da nastavite sa ispitivanjem. Na Vama je.

16 OPTUŽENI: Dobro.

17 G. MILOŠEVIĆ:

18 P: Gospodin Nice je tvrdio da su se, prema naj... izjavi, takođe i... i
19 informacijama *Human Rights Watcha* 1993. godine u Peći nalazile izvesne paravojne
20 grupe. Da li Vam je poznato bilo šta, znači o nekakvoj paravojnoj grupi u Peći
21 1993. godine ili tih godina?

22 O: Nije toga bilo, niti mi je poznato. Nikakvih paravojnih grupe nije
23 bilo u kontekstu koji je... u kom je pitanje postavljeno. Moguće je da je bilo
24 nekih paravojnih grupa u nekim planinama, Čičavici /Qiqavicë/ i tamo, gde su se
25 obučavali teroristi. Inače ne o paravojnim grupama srpskim.

26

27

28

29

30

1 P: Dobro. U onome šta je gospodin Nice iz izveštaja *Human Rights Watcha*
2 ovde citirao, čak je bilo tvrdnja da su... da je paravojna grupa neka imala
3 kasarnu u Peći.

4 O: Pa, to je... to je nemoguće, to... to... to nije tačno naprosto.

5 P: Da li bi bilo moguće da postoji neka paravojna grupa, pa čak i da ima
6 kasarnu u Peći, a da Vi to ne znate?

7 O: Pa, to je nemoguće da postoji. Dalje, mogao bi taj koji je dao
8 podatak i da označi tu kasarnu i da kaže ko je u toj kasarni. Znači, to je
9 uopšteno rečeno. Postoji neka kasarna, a gde je, ko je unutra, to nema nigde.
10 Nije nigde navedeno, niti taj koji je davao tu informaciju. Ja sam i danas, čini
11 mi se, ili juče rekao da ako je neki policajac pravio zloupotrebu, ako je uzeo
12 autobuse kako je izjavio jedan od svedoka ranije, što mi je citirao tužilac,
13 rekao da taj sigurno zna ime, prezime tog policajca, jer mu je taj policajac
14 sigurno dao neku potvrdu ili nešto. To se može navesti. A o...ovde su uobičajene
15 formulacije "neki policajci" ili "neki pripadnici".

16 P: Gospodin Nice je citirao svedočenje ovog dotičnog džentlmena iz *Human*
17 *Rights Watcha* kako je policija oduzimala novac Albancima, vlasnicima radnji u
18 Peći. Da li Vam je poznat ijedan slučaj da je policija oduzimala novac vlasniku
19 neke radnje u Peći?

20 O: Nije mi to poznato. Ako je oduzimala nekim vlasnicima radnji, onda je
21 taj predstavnik te organizacije mogao izneti i kojim, poimenično.

22 P: Gospodin Nice je tvrdio u unakrsnom ispitivanju da su ljudi hapšeni
23 zato što su se okupljali da razgovaraju. Da li Vam je poznat ijedan slučaj da je
24 neki, evo da sad kažem, Albanac, pošto se ovde reč... radi uglavnom o Albancima,
25 da li Vam je poznat ijedan slučaj da je neki Albanac uhapšen zato što se neko
26 skupio da razgovara?

27

28

29

30

1 O: Pa, nije poznat. Da je tako rađeno, onda bi bila uhapšena cela Peć,
2 jer svi su se okupljali da razgovaraju.

3 P: Gospodin Nice je spomenuo advokata Adema Bajrija iz Peći, koji je,
4 kako je rekao, branio 200 političkih zatvorenika od 1981. godine. Da li Vi znate
5 za neke političke zatvorenike u Peći od vremena kad ste bili tamo 1990. godine
6 pa nadalje?

7 O: Ne. Ne. Ja ne znam ni šta znači to "politički zatvorenik".

8 P: Ovde je bio jedan mali nesporazum, pa... pa mi je gospodin Bonomy
9 rekao da to pitanje postavim u dodatnom ispitivanju. Naime, gospodin Nice Vas je
10 pitao u vezi s onim ilegalnim SUP-om. Da li Vam je poznato da su hapšene Vaše
11 kolege Albanci, policajci, pripadnici ilegalnog SUP-a? Dakle, da li je neko od
12 tih ljudi koji su bili pripadnici ilegalnog SUP-a uopšte bio Vaš kolega?

13 O: Pa, ja ne mogu reći da mi je bio kolega ako je bio pripadnik
14 ilegalnog MUP-a takozvane Republike Kosovo. On je bio ilegalni policajac. Oni su
15 se pojavljivali nakon što mi izvršimo uviđaj da oni vrše uviđaj, odnosno da
16 ispituju šta se događalo; kao, navodno, i oni to rade. Ili u nekim situacijama
17 su bili na licu mesta pre nas, pa su i oni ispitivali. Uglavnom se radilo o
18 situacijama u kojim su Albanci učestvovali. Normalno je da, ovaj, nisu vršili
19 uviđaj tamo gde su bili Srbi.

20 P: Dobro. A da li Vi poznajete nekoga od policajaca koji je radio ranije
21 redovno, znači legalno u SUP-u Peć, koji je kasnije uhapšen kao pripadnik
22 ilegalnog SUP-a?

23 O: Ja ne znam sve podatke ko je sve uhapšen, ali bila je priča da je
24
25
26
27
28
29
30

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

Prazna stranica umetnuta radi usklađivanja numeracije stranica.

1 uhapšen Šerif Šalja /Sherif Shala/. On je radio ranije u Centru bezbednosti Peć,
2 pa je kasnije napustio službu i tad je uhapšen u toj grupi ilegalnog MUP-a
3 Republike Kosovo.

4 P: Da li osim tog jednog za koga ste čuli, ima bilo ko iz Peći koji je
5 bio, prema Vašim saznanjima, uhapšen kao pripadnik tog ilegalnog SUP-a?

6 O: Ja ne znam. Ne znam ostale. Ne znam ni koliko je uhapšeno tad. Znam
7 da je bilo i suđenje, ali ne znam ishod, jer nisam to pratio u to vreme.

8 P: Dobro. Gospodin Nice nam je juče na grafoskopu prikazao neki dokument
9 koji nam, doduše, nije podeljen, za koji je on rekao da je izveštaj neke
10 vojne... neki vojni dokument koji se odnosio na 25. maj 1998. godine u blizini
11 Dečana /Dečan/. Da li se sećate tog dokumenta?

12 G. NICE: [simultani prevod] To je postojeći dokazni predmet, ako se
13 Vijeće sjeća. To je postojeći dokazni predmet Tužilaštva.

14 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Čuli ste to, gospodine Milošević.

15 OPTUŽENI: Da, čuo sam.

16 G. MILOŠEVIĆ:

17 P: Da li ste primetili da u tom dokumentu... da je gospodin Nice rekao
18 da je to reč o nekom vojnom dokumentu?

19 O: Da.

20 P: Da li je u maju 1998. na Kosovu bila bilo kakva vojna misija?

21 O: Meni to nije poznato.

22 P: Dobro. Neka strana verovatno jeste bila. Da li ste primetili da u
23 dokumentu piše da su oni rekli tako? Baš citiram, zapisao sam ovde - da su...
24 dakle, upotrebljen je izraz "ti ljudi koje su oni tamo zatekli su im rekli."

25

26

27

28

29

30

1 O: Da.

2 P: Oni tako kažu. A da li ste primetili da je opis jednog čoveka sa
3 redenicima municije za kalašnjikov?

4 O: Da, a preko toga sam...

5 P: A ko je, ko je mogao da nosi, ko je tada nosio municiju i bio
6 naoružan? Je li to bila UČK ili... ili su bili civili?

7 O: Normalno je da... naoružani su civil... naoružani civili. Zbog čega
8 su naoružani? UČK ili teroristi.

9 P: Dobro. Prema tome, da li se iz tog dokumenta vidi da su, u stvari,
10 UČK rekli ovoj misiji nešto što su oni napisali?

11 O: Tačno tako.

12 OPTUŽENI: Dakle, gospodine Robinson, Vi uzimate kao dokazni predmet
13 izveštaj u kome piše kako su od pripadnika UČK, iako ih tako ne zovu, ali se po
14 opisu vidi, saznali za nešto, neku informaciju koju su im oni rekli. Prema tome,
15 ovde iz druge ruke UČK svedoči protiv policije i Vi to prihvatate kao dokazni
16 predmet.

17 G. MILOŠEVIĆ:

18 P: Još samo par pitanja, pukovniče. Gospodin Nice je rekao da su Albanci
19 mislili da bi bili ubijeni ako ne odu. E sad mi recite da li u ovo vreme o kome
20 se govori i o kome ste i Vi svedočili da se skupljao veliki broj Albanaca u
21 centru Peći i da su napuštali Peć u raznim pravcima, da li je ubijen bilo koji
22 Albanac tih dana.

23 O: Nije. Nije. Mi smo se u to i uverili gledajući onaj spisak.

24

25

26

27

28

29

30

1 P: Dobro. I još samo jedno pitanje. Da li ste... Postavio Vam je
2 gospodin Nice pitanje u vezi sa navodnim oduzimanjem dokumenata Albancima od
3 strane policije. Da li ste Vi ili bilo koji od Vaših kolega ili bilo koji drugi
4 policajac koga Vi poznajete ili bilo koji vojnik koga Vi poznajete oduzimali
5 dokumente od Albanca?

6 O: Ne. Nama nije bio interes da oduzimamo dokumenta. Bio nam je interes
7 da oni poseduju dokumenta da utvrdimo njihov identitet, da znamo o kome se radi.
8 Tu nema nikakve logike da mi oduzimamo dokumenta od ljudi, jer mi ta dokumenta
9 izdajemo licima.

10 P: Hvala, pukovniče, nemam više pitanja.

11 OPTUŽENI: Hvala, gospodine Robinson.

12 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Hvala, gospodine Miloševiću. Mogu li
13 zamoliti prevodioce da se vratimo na pitanje preseljavanja ljudi ili
14 premještanja ljudi "iz" ili "izvan" zone odgovornosti. Da li se to može prevesti
15 na sledeći način: preseljavanje ljudi u zoni koji pripadaju toj zoni i
16 preseljavanje ljudi iz zone ili preseljavanje ljudi te zone?

17 PREVODILAC: /nedostaje simultani prevod/
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Hvala.

2 OPTUŽENI: Gospodine Robinson.

3 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Da, gospodine Milošević?

4 OPTUŽENI: Skrećem Vam pažnju na još par aspekata ove rečenice. Naime,
5 ovde se govori o stanovništvu, a nikako ne o Albancima.

6 A drugo, u rečenici... u toj istoj rečenici kaže da je reč o preseljenju
7 u cilju pravilnog funkcionisanja ukupnog života. Prema tome, u interesu
8 stanovništva, tako da je objašnjenje koje je svedok dao upravo da se to čini da
9 bi se stanovništvo zaštitilo iz...

10 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] To smo shvatili, gospodine
11 Miloševiću.

12 OPTUŽENI: Jedino objašnjenje koje se iz ovoga može videti.

13 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Hvala, gospodine Milošević.

14 Zahvaljujem se prevodiocima. Mi ćemo konsultovati i prevodilačku službu.

15 Gospodine Paponjak, ovim je završeno Vaše svedočenje. Hvala Vam što ste
16 svedočili. Sada možete napustiti sudnicu.

17 SVEDOK: /nečujno/

18 [Svedok se povlači]

19 OPTUŽENI: Gospodine Robinson.

20 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Gospodine Milošević, izvolite.

21 OPTUŽENI: Moj je zahtev da se prihvate ovi dokazni predmeti. Vi ste
22 rekli da ćete odlučiti na kraju.

23 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Da, sada ćemo to razmotriti. Sada
24 ćemo se baviti dokazima. Gospodine Nice.

25

26

27

28

29

30

1 G. NICE: [simultani prevod] Mogu li da ponovim svoj argument? Sav ovaj
2 materijal treba da bude isključen. Pored mog osnovnog argumenta, ovo je primjer
3 nemogućnosti da se bavimo materijalom ako nemamo potpun prevod unapred, jer
4 realistički je nemoguće da se bilo ko bavi ovim dokumentima, bilo ko od nas, a
5 pogotovo sa svjedokom. Međutim, ne dolazi u obzir da se taj svjedok ponovo zove,
6 što se mene tiče, jer se on nije mogao detaljno baviti ovim dokumentima takođe.

7 Međutim, suštinski prigovor za ova dokumenta dolazi iz usta samog
8 svjedoka. Ja ću navesti dva-tri citata. Ja sam mu rekao: "Dozvolite da ponovim
9 svoje pitanje: kada ste potpisali ova dokumenta 2002. godine, osim onih
10 dokumenta koji su se odnosili na poslove saobraćajne policije, Vi niste imali
11 vlastitih saznanja na Vašem položaju da potpišete ili garantujete tačnost ovih
12 dokumenta uopšte, je li tako?" A on je odgovorio: "Na osnovu mojih vlastitih
13 saznanja, ne bih mogao."

14 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Gospodine Nice, mi u ovom Vijeću i u
15 ovom Međunarodnom sudu imamo pristup dokazima, svjedočenjima svjedoka, ali smo
16 prihvatili dokaze svedoka koji, po Vašim riječima, ne mogu da potpišu i
17 garantuju tačnost dokumenta koji su prezentirani.

18 G. NICE: [simultani prevod] Tako je. Ali moramo pogledati detaljno
19 odakle dolazi ovaj svjedok i koliko su prihvatljivi ovo materijali.

20 On je dalje rekao u odgovoru na moje konkretno pitanje u vezi sa
21 načelnikom Sekretarijata, da li bi mogao nešto da nađe u vezi sa mojim pitanjem
22 i da provjeri detalje, da li se razgovara sa svakim počiniocem krivičnog djela.

23
24
25
26
27
28
29
30

1 I Vijeće se sjeća da je on vrlo malo u bilo kom trenutku u toku unakrsnog
2 ispitivanja ponudio u odgovoru, što je bilo u velikom kontrastu sa situacijom u
3 kojoj je on ponudio ogromnu količinu dokumenata na bazi kompilacije i dao
4 detaljnu priču o metodu po kojem su pripremana. A, u stvari, u svakom od tih
5 slučajeva on nije uopšte mogao da kaže ko je pripremio te materijale, jer ih on
6 nije sam pripremao.

7 I on je u još jednom odgovoru rekao: "Ja nisam lično pripremio nijednu
8 od ovih informacija. Ja sam rekao negdje se može tražiti od načelnika, onda bi
9 se u tom slučaju od načelnika unutrašnjih poslova tražilo da bude menadžer." On
10 ne sastavlja dokumenta, on ne razgovara sa pojedincima. To nije njegov posao. On
11 ne proučava bilo kakav dokument. On samo potpisuje dokumente u svom zvaničnom
12 svojstvu.

13 To je potpuno različito od bilo kakvih dokaza koje smo mi uveli, koji
14 možda u nekom opštem smislu mogu da budu slične vrste i ja samo želim da kažem
15 Vijeću da su ovi dokumenti potpuno s druge strane te linije.

16 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Kada je rekao da nije proučavao
17 nikakva dokumenta, šta je htio da kaže, da nije čitao dokumenta?

18 G. NICE: [simultani prevod] Pa to je šta je on rekao. On je prilično
19 jasno rekao da nije proučavao ta dokumenta. On je jednom uzgred rekao na
20 primjeru jednog video-snimka u slučaju Saljihaj papira...

21 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Ali, gospodine Nice, da li je on
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 rekao da je čitao dokumenta?

2 G. NICE: [simultani prevod] Ne, on nije rekao da nije pročitao dokument.
3 On je rekao da ih je potpisao. Međutim, vrlo je jasno stavio do znanja, barem u
4 vezi s jednim dokumentom, da on nije sam načinio taj dokument, načinio nacrt tog
5 dokumenta. Dakle, Vi morate da napravite razliku između informacija i popratnog
6 materijala. Dakle, u informacijama imamo opšte zaključke, a radilo se o onom
7 dokumentu gde se spominje haška Optužnica i Vi ste svesni toga da je on pokušao
8 da se distancira od toga. Međutim, on je jasno rekao u svom odgovoru da on ne
9 studira te dokumente, već da ih samo potpisuje u svom zvaničnom svojstvu.

10 A Veće se sigurno seća, a i primetili ste danas, koliko on barata
11 detaljima kada ga je optuženi uputio na tačku 69 u tabulatoru 7.2, iako, po mom
12 mišljenju, nije to smeo da uradi. I onda dolazimo do 22. maja i očigledno je to
13 trebalo da podrži teze optuženog da je bilo bombardovanje tog dana, a onda imamo
14 detalje o sahrani nekoliko dana nakon toga. Dakle, sad on odjednom ima znanja i
15 ima popratni materijal o stvarima o kojima navodno nije ništa znao i o
16 materijalu koji on nije pripremio. Međutim, on jednostavno nije hteo da
17 iskoristi onu priliku da nam dâ imena ljudi koji su sačinili ta dokumenta iako
18 je imao priliku i tokom odmora i preko noći.

19 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Da, ali kao što ste Vi sami rekli,

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 oni nisu, dakle, svedoci koje ste Vi spominjali, koji su predložili knjigu "Po
2 naređenju", da li su oni proučili sva ta dokumenta?

3 G. NICE: [simultani prevod] Pa, sad ne mogu odmah da Vam kažem tačno
4 kako se radilo, ali se znao pod čijom nadležnošću rade, kakva je metodologija i
5 to je bilo daleko detaljnije od svega ovoga. Međutim, oni su sigurno proverili
6 sav materijal koji je korišten, kako bi sačinili te knjige.

7 Međutim, ovaj materijal je potpuno drugačiji. On je u suštini samo
8 rekao: "Pa postojala je jedna grupa ljudi koja je sačinila te dokumente i onda
9 sam ja jednostavno potpisao te izveštaje."

10 Ako tome pridodamo i probleme vezane za prevođenje, po našem mišljenju,
11 uz svo dužno poštovanje, ove dokumente ne treba uvrstiti u dokazni spis. A možda
12 bi bilo od koristi ukoliko bi se optuženi podsetio na to da ukoliko želi da se
13 ovakav materijal uvrsti u dokazni spis, da taj materijal ne samo da treba da se
14 prevede, već i osnova za uvrštavanje mora da bude prikladnija.

15 Pre nego što završim hteo bih samo da se osvrnem na jedan aspekt vezan
16 za NATO bombardovanje zatvora u Dubravi. Ja ovde imam jedan dokument koji nisam
17 predložio svedoku, budući da on ne bi mogao da se osvrne na to i nisam hteo da
18 gubim vreme na to. Međutim, ja imam jedan dokument od NATO-a kojim se prihvata
19 bombardovanje od 19. i 21. maja i tu se čak navodi i spisak projektila koji su
20 korišteni tom prilikom. Naravno, to je odgovor na jedno vrlo detaljno pitanje.
21 Na Veću je da odluči da li želi da uopšte vidi ovaj dokument.

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 Naravno, ja mogu da predočim ovaj dokument tokom dodatnog izvođenja
2 dokaza. Međutim, ta faza postupka će biti dosta obimna i kada dođemo uopšte do
3 te faze možda više neće biti interesovanja za ta pitanja. Međutim, ukoliko Veće
4 želi tačno da vidi koji je odgovor NATO-a vezano za to koji su projektili
5 korišteni tog dana, ja to mogu da predočim.

6 SUDIJA ROBINSON: /nedostaje simultani prevod/

7 G. KAY: [simultani prevod] Kada razmatramo ovo pitanje, možda bi bilo
8 dobro pogledati koji materijal je Tužilaštvo ponudilo i to u smislu istražnih
9 dokaza u vezi sa bombardovanjem "Dubrave". Radilo se o doktoru Ericu Baccardu
10 koji je jednostavno doneo četiri-pet registratora u sudnicu i odgovorio na
11 četiri pitanja. Ja imam ta četiri pitanja ovde kod sebe, vezano za prostrelne
12 rane i takođe vezano za rane od eksplozije. I onda je on rekao da je 37% žrtava
13 imalo prostrelne rane, a da je preko 40% žrtava imalo rane od eksplozija na
14 sebi.

15 U ta četiri njegova registratora, tu se takođe nalazio jedan video-
16 snimak koji je načinila Jacky Rowland koja je nakon toga kasnije takođe
17 svedočila. Onda, imali smo detaljan izveštaj španskog istražnog tima, kojim se
18 utvrđuje identitet leševa. To nije bio njegov materijal. To nije on uradio. On
19 je samo nadgledao, dakle, proizvodnju toga za sudnicu, a zatim imamo detaljan
20 izveštaj danskog tima u vezi sa samim mestom zločina.

21 Unutar tog izveštaja takođe se nalazio materijal od nekoga ko je opisan
22 kao svedok i ta osoba opisuje događaje i šta se sve dešavalo i šta je, u stvari,
23 predstavljalo osnovu istrage danskog tima. Ta osoba nije čak navedena ni imenom.
24 Spominje se samo kao svedok koji opisuje jedan masakr koji se desio u jednom

25

26

27

28

29

30

1 delu objekta i koji je onda sproveo danski tim po zgradi.

2 Evo, čisto kao primer i kao referenca, ako pogledate tabulator 9
3 dokaznog predmeta 165, tu imamo referencu K0173297 /?K0173927/ i imamo paragraf
4 3 gde stoji "taktičke informacije" i tu stoji ono šta je svedok rekao da se
5 desilo.

6 Veće će, naravno, odlučiti koju će težinu dati tome. Neće to prihvatiti
7 kao svedočenje koje je dato pod zakletvom i to su iste okolnosti koje imamo u
8 vezi sa ovim svedokom, sa gospodinom Paponjakom. Dakle, on je u sličnom položaju
9 u kom je i gospodin Baccard, koji je jednostavno došao ovde sa gomilom
10 dokumenata s kojima on lično nije imao nikakve veze. On je samo predočio
11 zaključke. Ono što predstavlja važan dokaz u Predmetu je sadržaj tih dokumenata.

12 Mi smo tada uložili prigovor i rečeno je da je to prihvatljiv dokazni
13 materijal. Neki delovi su izuzeti, na primer rezime istražitelja Nigela Stuarda.
14 Taj deo nije uvršten u dokazni spis. To je izuzeto. Međutim, sve ostalo je i
15 dalje pred Većem. A postupak kojim se koristi optuženi u izvođenju svojih dokaza
16 je, u stvari, sličan postupku kojim se koristilo Tužilaštvo.

17 Veliki broj dokaznih predmeta su pripremljeni 1999. godine. To se vidi
18 na osnovu samog materijala. A što se tiče samog video snimka, radi se o
19 originalnom snimku i vrlo je sličan snimku gospode Rowland, svedoka Tužilaštva,
20 dakle koja je bila tamo na licu mesta. Tužilaštvo je to ponudilo kao dokazni
21 predmet i to je uvršteno u dokazni spis budući da je to video snimak iz tada

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 predmetnog vremena.

2 Po mom mišljenju, optuženi ima pravo da se oslanja na ovaj materijal i
3 to na isti način kao što je to bilo dozvoljeno Tužilaštvu, kao što je njima bilo
4 dozvoljeno da predoče sličan materijal.

5 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Gospodine Miloševiću, izvolite.

6 OPTUŽENI: Mislim da nijedna od primedbi gospodina Nicea ne može da bude
7 prihvatljiva, jer ja sam posle gospodina Nicea i upravo zato što je on u
8 unakrsnom ispitivanju ta pitanja postavljao, razjasnio sa svedokom šta znači
9 njegovo objašnjenje da nije čitao; da li znači da ne može napamet da se seti
10 detalja ili da on ne stoji iza onoga šta tu piše. I on je vrlo jasno rekao da
11 potpuno stoji iza svih dokumenata koje je potpisao, da ih je pregledao, da je
12 raspolagao nizom predmeta na koje se odnose ti dokumenti, znači da u svakom
13 pogledu stoji iza toga.

14 Gospodin Nice bi hteo da predstavi gospodina Paponjka kao da je on
15 odgovorio da je kao robot potpisivao nešto šta mu dostave njegove službe.
16 Naprotiv, gospodin Paponjak je kao načelnik Sekretarijata za unutrašnje poslove
17 Peć, bio na čelu tima. On je rekao da nije sam pisao dokumenta, nego da je radio
18 ceo tim, ali on je rukovodio timom, kontrolisao taj tim, potpisao dokumenta kad
19 se uveri, rekao bih, da upotrebim Vaš izraz, van razumne sumnje, da ta dokumenta
20 sadrže upravo sve one relevantne činjenice i osnove u dokumentima kojima taj SUP
21 raspolaže. Dakle, u svakom pogledu on je kompetentan da o tim dokumentima

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 svedoči.

2 Gospodin Nice kaže: "Koji je osnov za uvrštenje?" Pa osnov za uvrštenje
3 je što svedok sedi tu, što je svedok bio sve vreme u Peći, što je svedok
4 rukovodio timom koje je bio na... koji je radio ta dokumenta, što je svedok taj
5 koji je potpisao sva ta dokumenta o kojima je ovde svedočio i koji nijedan...
6 nijedan argument nije mogao gospodin Nice da ih ospori. Prema tome... I što se
7 radi o zvaničnim dokumentima policije u realnom vremenu na osnovu kojih su
8 dokumenti pravljeni. Prema tome, smatram da apsolutno ne postoji nijedan razlog
9 da se ti dokumenti ne prihvate kao dokazni predmeti.

10 Gospodin Nice je pomenuo kako, eto, postojao je i propratni materijal
11 koji svedok nije blagovremeno upotrebio. Taj propratni materijal koji je pomenuo
12 gospodin Nice sve vreme se nalazi u tabulatorima. Prema tome, mogao je svedok,
13 da mu ne padne na pamet da se pozove na neki predmet, ali u svakom slučaju svi
14 propratni materijali, da li ih je on upotrebio u odgovoru na pitanje ili ne,
15 obelodanjeni su i stavljeni u ove *bindere* pre nego što je svedok započeo
16 svedočenje.

17 Prema tome, uopšte se ne može reći za neki materijal koji je bio pred
18 Vama, bez obzira da li preveden ili nepreveden, da je neko hteo da ga, na neki
19 način, utaji ili prećuti. Sam čin prezentiranja tog materijala govori da je
20 postojala namera svakako da se to unese kao dokaz i da se sadržina tog
21 materijala ovde razmatra. Inače, što se tiče primedbe da nije prevedeno, ja sam
22 objasnio zbog čega su bile teškoće u prevođenju i taj argument može da bude samo

23

24

25

26

27

28

29

30

1 argument da se nešto prihvati naknadno, kad bude prevedeno, a u ovom trenutku
2 uzme za... na identifikaciju, a ne da se odbije dokazni predmet zato što nije
3 blagovremeno prevedeno.

4 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Hvala Vam, gospodine Milošević.

5 [Sudije većaju]

6 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Uopšteno govoreći, Veće je
7 zaključilo da su dokumenti relevantni i dovoljno pouzdani kako bi imali dokaznu
8 vrednost, te će zbog toga biti uvršteni u dokazni spis. Pitanje težine koja će
9 im se pridodati je sasvim drugo pitanje.

10 Dakle, imamo tri kategorije dokumenata. Imamo dokumente za koje smo
11 dobili prevod. Ti dokumenti će biti odmah uvršteni u spis, naravno ukoliko su
12 korišteni. Dakle, dokumenti koji su prevedeni i koji su korišćeni tokom
13 svedočenja svedoka se uvrštavaju u dokazni spis.

14 Dokumenti koji nisu prevedeni, a koji jesu korišćeni, biće obeleženi u
15 identifikacione svrhe, dok se ne dobije prevod tih dokumenata.

16 Treća kategorija su dokumenti koji nisu korišćeni. Ti dokumenti neće
17 biti uvršteni u spis. To su dokumenti iz tabulatora 9, 11 do 19, 24 do 26, 28 do
18 32, 34, 35, 39, 41, 42, 44, 45 i 47 do 49.

19 To je odluka Veća. Završili smo sa radom za danas, a nastavljamo...

20 [Sudije većaju]

21 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Gospodine Miloševiću, u vezi sa
22 Vašim sledećim svedokom, gospodinom Stevanovićem, zamolio bih Vas da nam kažete
23 o kojim delovima Optužnice će se svedočiti kako bismo mogli da se pripremimo i
24 da jasnije pratimo svedočenje. A takođe bih hteo da prvo potrošite nekih pet
25 minuta sutra ujutro kako biste nas o tome obavestili.

26

27

28

29

30

1 Nastavljamo sutra ujutro sa radom.

2 SUDSKI SLUŽBENIK: [simultani prevod] Molim ustanite.

3 ... Sednica završena u 13.53h.

4 Nastavak zakazan za sredu,

5 11.05.2005. u 09.00h.

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30